

**REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV**

KLASA: UP/II-034-02/20-01/825

URBROJ: 354-01/20-8

Zagreb, 11. prosinca 2020.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave, u vijeću sastavljenom od članova: Andelka Rukelja, zamjenika predsjednice te Jasnice Lozo i Zvonimira Jukića, članova, povodom žalbi žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb, OIB: 89338707455, zastupanog po opunomočeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Vešligaj i Sliepčević j.t.d., Zagreb, žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb, OIB: 86247075815, zastupanog po opunomočeniku Damjanu Kriviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Gugić, Kovačić & Krivić d.o.o., Zagreb te žalitelja Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, OIB: 17491977848, zastupanog po opunomočenici Jasni Malkoč, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Matijević, Jakirčević i Malkoč d.o.o., Zagreb, izjavljenih u odnosu na dokumentaciju o nabavi u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od dvanaest mjeseci, broj objave: 2020/S 0F5-0036043, predmet nabave: napredna mjerna infrastruktura, po grupama, naručitelja Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, OIB: 28921978587, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave (Narodne novine, broj 18/13, 127/13, 74/14 i 98/19) te članka 398. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine, broj 120/16) donosi sljedeće

RJEŠENJE

1. Poništavaju se dijelovi dokumentacije o nabavi zahvaćeni nezakonitošću, po žalbama žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, u otvorenom postupku javne nabave s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od dvanaest mjeseci, broj objave: 2020/S 0F5-0036043, predmet nabave: napredna mjerna infrastruktura, po grupama, naručitelja Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb.
2. Odbija se žalba žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb kao neosnovana.
3. Nalaže se naručitelju Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, da u roku od 8 dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave nadoknadi žaliteljima Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad troškove žalbenog postupka, u iznosima od po 5.781,25 kuna.
4. Odbija se zahtjev žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb za naknadom troškova žalbenog postupka.

Obratljivo

Naručitelj Hrvatska elektroprivreda d.d., Zagreb, objavio je 12. listopada 2020. godine u Električkom oglasniku javne nabave Republike Hrvatske poziv na nadmetanje s dokumentacijom o

nabavi u otvorenom postupku javne s namjerom sklapanja okvirnog sporazuma s jednim gospodarskim subjektom na razdoblje od dvanaest mjeseci, broj objave: 2020/S 0F5-0036043, predmet nabave: napredna merna infrastruktura, po grupama. Kriterij za odabir ponude je ekonomski najpovoljnija ponuda, a kriteriji za odabir i njihov relativni značaj su cijena ponude u omjeru 90% te jamstveni rok u omjeru 10%.

Na sadržaj dokumentacije o nabavi uredne žalbe su 22. listopada 2020. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavili žalitelj Utimac Vision d.o.o., Zagreb, zastupan po opunomoćeniku Marijanu Vešligaju, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Vešligaj i Slićević j.t.d., Zagreb, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb, zastupan po opunomoćeniku Damjanu Kriviću, odvjetniku u Odvjetničkom društvu Gugić, Kovačić & Krivić d.o.o., Zagreb te žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, zastupan po opunomoćenici Jasni Malkoč, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Matijević, Jakirčević i Malkoč d.o.o., Zagreb. Žalitelji Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad žalbenim zahtjevom predlažu poništiti dijelove dokumentacije zahvaćene nezakonitošću, dok žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb žalbenim zahtjevom predlaže poništiti dokumentaciju o nabavi te naložiti naručitelju provođenje novog postupka javne nabave napredne mjerne infrastrukture. Svi žalitelji također traže da im se naknade troškovi nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

U odgovorima na žalbe naručitelj u bitnom navodi da su žalbeni navodi neosnovani, jer je dokumentacija o nabavi u osporenim dijelovima zakonita te stoga predlaže žalbe odbiti, osim u dijelu žalbe žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb gdje priznaje osnovanost jednog od žalbenih navoda, koji se tiče odredaba točke 6.4. dokumentacije o nabavi.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izvedeni su dokazi pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoje od obavijesti o nadmetanju, dokumentacije o nabavi te ostalih dostavljenih dokaza.

Žalbe žalitelja su dopuštene, uredne, pravodobne i izjavljene od ovlaštenih osoba.

Žalbe žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad su osnovane, dok je žalba žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb neosnovana.

Žalitelj Utimac Vision d.o.o., Zagreb navodi da je naručitelj pod rednim brojem 6. troškovnika za grupu 1. predmeta nabave naveo isto brojilo (s istom šifrom proizvoda) koje je istovremeno naveo i pod rednim brojem 4. troškovnika za grupu 2. predmeta nabave, dok je predmet nabave za grupu 1. određen suprotno odredbama članaka 369. i 370. stavka 1. ZJN 2016. Citira navedene troškovničke stavke te ističe da se radi o bitno istovjetnom opisu traženog proizvoda odnosno brojila koji se istovremeno traži u obje grupe predmeta nabave. Navodi da je takva odredba prvenstveno nejasna i dvojbena, odnosno suprotna članku 200. ZJN 2016. Takvo određivanje predmeta nabave u troškovniku za grupu 1. je i neilogično jer ne predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno odredivu cjelinu te je time suprotno odredbi članka 369. ZJN 2016, smatra žalitelj. Nadalje ističe da prilikom takvog određivanja predmeta nabave naručitelj nije prilikom određivanja predmeta ili veličine pojedine grupe uzeo u obzir mogućnost pristupa malih i srednjih gospodarskih subjekata postupku javne nabave te je postupio protivno odredbi članka 370. stavka 1. ZJN 2016.

Žalitelj u prilog svojim navodima ukazuje da je predmet nabave za grupu 1. napredna merna infrastruktura G3-PLC, odnosno brojila za kućanstvo. Ta brojila, koja se ugrađuju u niskonaponsku mrežu, u troškovniku grupe 1. označena su rednim brojevima 1. do 4. i obzirom na predviđene (okvirne) količine iznose oko 90% ukupne vrijednosti predmeta nabave. Međutim, u tu je grupu uvrštena stavka Brojilo trofazno multifunkcijsko kombi univerzalno intervalno, koja se ugrađuje u srednjenaponsku i visokonaponsku mrežu te koristi fundamentalno drugu komunikaciju – GPRS.

Brojila električne energije predviđena su za opremanje sumarnih mjernih mjesta u transformatorskim stanicama (dakle, ne u kućanstvima) u distribucijskoj mreži HEP ODS. Istovremeno, ta su brojila već navedena u grupi 2., čiji je i sam naslov Napredna mjerna infrastruktura GPRS/LTE. Iстиче da naručitelj u grupu brojila za kućanstva dodaje brojila, koja osim što su predmet nabave grupe 2., komuniciraju na potpuno drugoj tehnologiji te na taj način ne čine tu grupu transparentnom mjernom infrastrukturom G3 PLC. Time se manjem ili srednjem poduzetniku, koji bi mogao ponuditi predmet nabave za kućanstvo označen kao G3 PLC, onemogućuje pristup tražeći da se uz G3 PLC istovremeno nudi skroz drugaćija GPRS/LTE infrastruktura.

Zaključno navodi da je ključna činjenica da brojilo trofazno multifunkcijsko kombi univerzalno intervalno, sa detaljno pobrojanim tehničkim značajkama, osim poduzetnika Landis Gyr ne proizvodi niti jedan proizvođač u svijetu. Tehničke specifikacije brojila koja se traže za ovo (industrijsko) brojilo predstavlja kopiju iz Landis Gyr-ovog priručnika, ističe žalitelj. Tako je onemogućeno tržišno natjecanje i prekršeno je načelo tržišnog natjecanja iz članka 4. ZJN 2016, zaključno navodi žalitelj. U prilog ovim tvrdnjama dostavlja izjavu gospodarskog subjekta Sagemcom.

Naručitelj u odgovoru na žalbu citira propisano stavkom 6. troškovnika grupe 1. predmeta nabave te stavkom 4. troškovnika grupe 2. predmeta nabava te navodi da je iz navedenog razvidno da se radi o dva različita materijala koji uz različitu namjenu imaju i različite nazive i različite šifre. Ukazuje da predmet nabave za grupu 1. čini Napredna mjerna infrastruktura G3-PLC koja se uz brojila za kućanstva (stavke troškovnika 1. i 2.) i brojila za malo poduzetništvo (stavke troškovnika 3. i 4.) sastoji i od koncentratora podataka (stavka troškovnika 5.) koji samostalno očitava i prikuplja mjerne podatke sa ovih brojila i multifunkcijsko brojilo (stavka troškovnika 6.) koje se ugrađuje u trafostanici neposredno uz koncentrator podataka, komunikacijski se povezuje s koncentratorom podataka i komunicira sa sustavom daljinskog očitavanja putem komunikatora unutar koncentratora podataka te služi za kontrolno mjerjenje ukupne potrošnje niskonaponskog područja trafostanice, nadzor i mjerjenje tehničkih gubitaka. Sve ove stavke troškovnika čine jednu zaokruženu funkcionalnu cjelinu. Iстиče da je predmet nabave za grupu 2. Napredna mjerna infrastruktura GPRS/LTE koja se koristi isključivo na obračunskim mjernim mjestima korisnika mreže i ostvaruje se izravna GPRS/LTE komunikacijska veza između naprednog brojila i sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima. Multifunkcijska brojila iz grupe 2. se koriste na obračunskim mjernim mjestima u niskonaponskoj mreži u poluizravnom spoju ili srednjenačenskoj mreži u neizravnom spoju. Njihova namjena je mjerjenje električne energije za obračun i isporuku krivulja opterećenja na tržište električne energije te snimanje svih ostalih mjernih veličina koje su od koristi i operatoru distribucijskog sustava za vođenje sustava i upravljanje naprednim mjerjenjima te krajnjem korisniku mreže s obzirom da daju uvid u strujno-naponske pogonske uvjete na mernom mjestu, eventualnu neispravnost mjerjenja i uvid u kvalitetu električne energije. Multifunkcijska brojila se ugrađuju na mernim mjestima korisnika mreže sa velikom potrošnjom električne energije. Slijedom navedenog, ugradnja multifunkcijskih brojila iz grupe 2. se radi na instalacijama korisnika mreže i zahtjeva zasebnu komunikacijsku GRPS/LTE jedinicu.

Naručitelj nadalje ističe da je netočna tvrdnja da multifunkcijsko brojilo u grupi 1. sa detaljno pobrojanim tehničkim značajkama, osim poduzetnika Landis Gyr ne proizvodi niti jedan proizvođač na svijetu, za koji je žalitelj priložio kao dokaz očitovanje gospodarskog subjekta Sagemcom Poland. U postupku javne nabave za Naprednu mernu infrastrukturu G3-PLC za 2017. godinu pod evidencijskim brojem DD-V-25/17-D2 jedan ponuditelj nudio je koncentrator podataka tipa XP6000 proizvođača Sagemcom i multifunkcijsko brojilo tipa CX3500 proizvođača Sagemcom koji imaju zajedničku zasebnu GPRS/LTE komunikacijsku vezu (komunikacijska jedinica se nalazi u koncentratoru) putem javne mobilne mreže prema sustavu za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima. Na laboratorijskom testiranju uzorka je utvrđeno da zbog različitog komunikacijskog sučelja na koncentratoru (Ethernet) nije bilo moguće uspostaviti vezu sa multifunkcijskim brojilom (RS485), a tadašnjim tehničkim specifikacijama za 2017. godinu je zahtijevano sučelje RS485.

S obzirom da se u tehničkim specifikacijama za postupak javne nabave za 2017. godinu zahtjevala samo RS485 veza između koncentratora podataka i multifunkcijskog brojila u trafostanici, tehničke specifikacije u postupku javne nabave za 2019. za Naprednu mjeru infrastrukturu G3-PLC su izmijenjene na način da se umjesto RS485 veze prihvata RS485 ili Ethernet veza između koncentratora podataka i multifunkcijskog brojila u trafostanici, ukazuje dalje naručitelj. Na postupku javne nabave za 2019. godinu pod evidencijskim brojem DD-V-20/19-D2 isti ponuditelj nudio je koncentrator podataka tipa XP6000 proizvođača Sagemcom i multifunkcijsko brojilo tipa PP CT (MA309MT4LAT) proizvođača Kaifa koji su međusobno povezani Ethernet vezom. Obzirom da ponuda nije bila ekonomski najpovoljnija ponuda od ponuditelja nisu zatraženi uzorci niti je izvršeno laboratorijsko testiranje uzorka, navodi naručitelj.

Konačno ističe da u tehničkim specifikacijama u postupku javne nabave za 2020. godinu pod evidencijskim brojem DD-V20/20-D2 se traži RS485 ili Ethernet veza između koncentratora podataka i multifunkcijskog brojila u trafostanici (sučelje u koncentratoru i multifunkcijskom brojilu mora biti istog tipa da bi se mogla uspostaviti veza) sa ciljem da što više ponuditelja može zadovoljiti tehničke specifikacije.

Žalitelj Utimac Vision d.o.o., Zagreb nadalje navodi da je tehnička specifikacija u točkama A.4.3.2., vezano za sustave za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima proizvođača Landis Gyr i Iskraemeco protivna odredbama ZJN 2016. Citira spornu točku tehničke specifikacije te navodi da su svi potencijalni ponuditelji, osim onih povezanih sa proizvođačima Landis Gyr i Iskraemeco, onemogućeni u podnošenju konkurentne ponude. Naime, drugi proizvođači nisu u mogućnosti bez značajnih dodatnih troškova osiguravati kompatibilnost sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima Landis Gyr i Iskraemeco, dok istovremeno navedeni proizvođači nemaju te troškove. Jasno je da u takvoj situaciji narušenog tržišnog natjecanja i sam naručitelj (time i konačni korisnici) plaćaju u konačnoj cijeni ekstra profite proizvođačima Landis Gyr i Iskraemeco i sa njima povezanim trgovcima. Zaključno navodi da je takvo propisivanje protivno načelima tržišnog natjecanja i svrhovitog trošenja javnih sredstava.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da su sustavi za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima proizvođača Iskraemeco i sustav za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima proizvođača Landis+Gyr koje koristi naručitelj među najvećim i najzastupljenijim unutar Europske unije, a navedeni zahtjevi prema funkcionalnosti brojila su minimalne osnovne funkcionalnosti koje se ni na jedan način ne mogu smatrati ograničenjem za pojedine ponuditelje. Oba sustava koje koristi naručitelj posjeduju iste funkcionalnosti te stvaraju dodatnu sigurnost u slučaju tehničkih poteškoća kada jedan sustav privremeno može nadomjestiti drugi. U skladu s tehničkim specifikacijama, poglavje A.4.3.2. sukladnost nuđenih brojila sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi naručitelj te podržavanje osnovnih poslovnih procesa i zadovoljavanje minimalnih kriterija prihvatanja, provodi se nakon sklapanja okvirnog sporazuma, na dostavljenom uzorku. Naručitelj ističe da se u skladu s tehničkim specifikacijama, poglavje A.6.2., „Testiranje uzorka u fazi ocjenjivanja ponude“, testiranje interoperabilnosti provodi korištenjem sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi naručitelj ili sustavima daljinskog očitavanja koje može osigurati ponuditelj za potrebe testiranja.

Ukazuje da tražene tehničke karakteristike ponuditelj za vrijeme ocjenjivanja ponude može dokazati bilo kojim sustavom daljinskog očitavanja kojeg može osigurati za potrebe testiranja, a nakon sklapanja okvirnog sporazuma, ponuditelj je dužan osigurati punu podršku naručitelju za ugradnju novih brojila u sustave daljinskog očitavanja koje koristi naručitelj. Navedeno propisivanje je u skladu sa načelima svrhovitog trošenja javnih sredstava upravo iz razloga što postoje brojni troškovi povezani sa uvođenjem novih sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima. Uvođenje novog sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima zahtjeva dugotrajnu implementaciju i testiranje svih poslovnih procesa kao i integraciju brojila/komunikatora/koncentratora različitih proizvođača u novi sustav za daljinsko očitavanje i

upravljanje brojilima. Navedeni sustavi za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima zahtijevaju integraciju sa primjerice sustavom za obračun i stalnu neprekinutu isporuku krivulja opterećenja na tržište električne energije. Za vrijeme u pravilu višemjesečnih implementacija i testiranja ovakvih sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima nije moguće ugrađivati napredna brojila u elektrodistribucijsku mrežu jer se mjerni podatci moraju odmah koristiti za potrebe obračuna električne energije i potrebe tržišta električne energije. Nadalje, potrebno je provesti obuku za radnike korisnika za rad sa novim sustavom za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima te osigurati stalnu tehničku podršku visokostručnih profila radnika u Republici Hrvatskoj te dodatnu povremenu podršku radnika proizvođača navedenih softvera izvan Republike Hrvatske za siguran i neprekidan rad ovih sustava i to od strane isporučitelja. Na ovaj način, neracionalno je i znatno skuplje te je ujedno vremenski neprihvatljiv višemjesečni poček za ugradnju naprednih brojila u elektrodistribucijsku mrežu zbog implementacije i integracije novog/novih sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim mjeranjima. Nakon pune produkcije sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima i njihove integracije u smislu razmjene podataka i poslovnih procesa zahtijevanim u temeljnim funkcionalnostima brojila sa ostalim sustavima koje koristi korisnik, potrebno je uračunati i troškove održavanja ovih sustava kao i troškove za njihovo povremeno unapređivanje zbog implementacije novih zakonodavnih ili tehnoloških zahtjeva. Stoga je uvođenje novih sustava nepotrebno i financijski neisplativo za korisnika, ističe naručitelj.

Nadalje naručitelj ističe u odgovoru na žalbu da načelo tržišnog natjecanja također nije narušeno jer je prema tehničkim specifikacijama isporučitelj mjerne i komunikacijske opreme dužan na zahtjev korisnika dostaviti potpunu dokumentaciju o protokolu komuniciranja sa brojilom, komunikatorom i koncentratorom te očitavanje stanja registara brojila kako bi se omogućio razvoj upravljačkog programa (driver) za očitanje brojila od treće strane i integraciju u oba postojeća sustava korisnika. Također mora biti osigurana tehnička podrška proizvođača opreme da bi se omogućio razvoj aplikacije za očitanje brojila od treće strane i integracija u oba sustava korisnika.

Na kraju svog očitovanja naručitelj navodi da se tehničkim specifikacijama ne privilegiraju pojedini proizvođači kako žalitelj neosnovano tvrdi, obzirom da su protokoli komuniciranja koji se traže za brojila standardizirani te postoji velik broj proizvođača s traženim certifikatima (ovdje naručitelj upućuje na mrežnu poveznicu) što osigurava jednostavno povezivanje nuđenih uređaja s postojećim sustavima daljinskog očitavanja korisnika. Trenutno svaki od sustava daljinskog očitavanja i upravljanja brojilima koje koristi naručitelj komunicira sa uređajima šest različitih proizvođača ugrađenih u distribucijsku mrežu.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb navodi kako dokumentacija o nabavi i tehnička specifikacija upućuje na jednog gospodarskog subjekta i to Brodometalurgija d.o.o., Split, koji je odabran kao najpovoljniji ponuditelj u najvećem broju postupaka javne nabave koje je naručitelj objavio u posljednje četiri godine. Gospodarski subjekt Brodometalurgija d.o.o., Split nudi brojila proizvođača Iskraemeco AM550 i Landis +Gyr serija 450 te koncentratore Iskraemeco AC750 i Landis+Gyr DC450 te su tehničke specifikacije i ostali uvjeti iz dokumentacije o nabavi prilagođeni brojilima spomenutih proizvođača, ističe žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je trenutno unutar Europske unije oko trideset proizvođača naprednih brojila s komunikacijskom tehnologijom PLC G3, pri čemu upućuje na mrežnu poveznicu za koju tvrdi da je na njoj razvidan taj podatak. Istimje da žalitelj paušalno traži izmjene tehničkih specifikacija kako bi se u potpunosti prilagodile određenom tipu mjernog uređaja koje žalitelj želi nuditi na tržištu, pri tome zanemarujući stvarne potrebe naručitelja, cjelevitost i funkcionalnost napredne mjerne infrastrukture u cjelini. Istimje da nije jasno koji tip brojila žalitelj planira nuditi na tržištu, budući je 2015. i 2016. godine naručitelj nabavljao napredna brojila proizvođača Elster kojeg žalitelj zastupa, tipa AS1440 koja imaju tehničke karakteristike koje potencijalni ponuditelj navodi kao prijetvorne, neobjektivne, sigurnosno neprihvatljive, nelogične. Naručitelj također navodi da je iz žalbenih navoda posebno vidljivo nepoznavanje regulative iz područja zakonskog mjeriteljstva, te da

je potrebno napomenuti da je u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu (Narodne novine, broj 74/14), kažnjivo stavljanje na tržište i raspolaganje na tržištu te uporabu brojila koje ne udovoljavaju osnovnim mjeriteljskim propisima.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb u nastavku žalbe ukazuje na konkretnе tehničke karakteristike tražene ovom dokumentacijom o nabavi te ističe da su sve osporene tehničke specifikacije prepisane iz kataloga i tehničke dokumentacije proizvođača Landis Gyr i Iskraemeco. U odnosu na jednu od propisanih karakteristika u dijelu A.3. Osnovne tehničke značajke, koja se odnosi na maksimalnu struju od 80 A, žalitelj navodi da je naručitelj tehničkom specifikacijom u prethodnom postupku javne nabave za 2019. godinu zahtijevao maksimalnu struju od 60 A. Međutim, izmjenom tehničke specifikacije u predmetnom postupku javne nabave na način da se maksimalna struja sa 60 A podigla na 80 A prijetvorno je ograničeno natjecanje na štetu žalitelja i drugih zainteresiranih gospodarskih subjekata koji raspolažu brojilima maksimalne struje do 60 A. Ističe da nema nijednog objektivnog razloga za propisivanje maksimalne struje od 80 A već se radi isključivo o diskriminatornoj odredbi kojom je mogućnost sudjelovanja u predmetnom postupku javne nabave ograničen na štetu žalitelja.

Ukazuje da je u izmjeni tehničkih specifikacija od 22. listopada 2020. godine naručitelj ipak dopustio nudjenje brojila maksimalne struje 60 A ali samo za jednofazna radna brojila (Grupa 1. - stavke troškovnika 1. i 3. te Grupa 2. – stavka troškovnika 1.), a za sva ostala brojila je ostavio spornih 80 A. Stoga, žalitelj traži poništenje sporne odredbe tehničke specifikacije o maksimalnoj struci od 80 A za sva brojila, kako bi se u postupku mogla nuditi brojila maksimalne struje do 60 A.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da se u tehničkim specifikacijama za jednofazna brojila (Grupa 1. stavka troškovnika 1. i stavka troškovnika 3., Grupa 2. stavka troškovnika 1.), traži maksimalna struja od 60 A. Za trofazna brojila (Grupa 1. stavka troškovnika 2. i stavka troškovnika 4., Grupa 2. stavka troškovnika 2.) se traži se maksimalna struja od 80 A. Ističe da Zakon o energiji (Narodne novine, broj 120/12, 14/14, 95/15, 102/15, 68/18) u članku 38. propisuje proceduru donošenja odluke o planu i programu mjera za uvođenje naprednih mjernih uređaja za krajnje kupce. Operator sustava utvrđuje tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mjernih uređaja te ih dostavlja Hrvatskoj energetskoj agenciji koja provodi analizu troška i dobiti te pribavlja mišljenje predstavnika tijela za zaštitu potrošača. Ministar na temelju analize donosi odluku o uvođenju naprednih uređaja. Nadalje navodi da su za izradu analize troška i dobiti definirane tehničke specifikacije za napredna brojila: maksimalna struja 60 A za jednofazna i 80 A za trofazna brojila, a konačni rezultat analize je pozitivan. Zbog često lošeg faktora snage kod krajnjih korisnika distribucijske mreže kategorije kućanstvo, struja koja teče kroz brojilo znatno je veća od korisne radne struje, npr. za faktor snage 0,8 i radnu komponentu struje od 60 A, kroz brojilo teče ukupna struja od 75 A.

Naručitelj nadalje ukazuje da iako danas ne postoji značajniji proizvođač brojila koji nema u ponudi jednofazna brojilo struje 80 A, tehničke karakteristike za jednofazna brojila izmijenjene su na način da se traži maksimalna struja brojila od najmanje 60 A, kako bi se prema navodima ponuditelja omogućilo veći broj ponuda. Ovom izmjenom naručitelj preuzima na sebe rizik da određeni veći broj brojila neće moći raditi cijeli životni vijek, budući da na znatnom broju obračunskih mjernih mesta radna struja prelazi 60 A. Na kraju očitovanja na ovaj žalbeni navod naručitelj ističe da danas ne postoji značajniji proizvođač brojila koji nema u ponudi jednofazne i trofazno brojilo struje 80 A te upućuje na mrežnu poveznicu za koju tvrdi da su na njoj vidljivi proizvođači G3 PLC jednofaznih i trofaznih brojila s maksimalnom strujom 80 A.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb dalje u žalbi, u odnosu na sljedeću od propisanih karakteristika u dijelu A.3. Osnovne tehničke značajke tehničkih specifikacija, koja se odnosi na priključnicu za vanjsko tipkalo, navodi da naručitelj na brojila planira priključiti vanjsko tipkalo koje se montira izvan ormarića (ukoliko je brojilo u ormariću) kojim krajnji korisnik može samostalno pustiti električnu energiju ako mu je ista prethodno bila isključena. Smatra da takav način puštanja električne energije

nije prihvatljiv sa sigurnosnog aspekta budući da su vanjska tipkala dostupna svima a ne samo vlasniku brojila. Naime, na prethodno opisani način, bilo koja treća osoba može pustiti električnu energiju prema određenom korisniku električne energije (stan ili kuća) primjerice tijekom radova na instalaciji i potencijalno prouzročiti štetu krajnjim korisnicima, odnosno ugroziti život i zdravlje osobama koje izvršavaju kakve popravke na električnim instalacijama. Polazeći od standarda maksimalne sigurnosti za krajnjeg korisnika, žalitelj nudi brojilo s integriranim tipkom na brojilu, bez mogućnosti spajanja vanjskog tipkala i takvo rješenje je evidentno sigurnije za krajnjeg korisnika. Žalitelj stoga zahtjeva poništavanje sporne odredbe dokumentacije o nabavi. Da je naručitelj imao namjeru omogućiti ravnopravno sudjelovanje svih zainteresiranih gospodarskih subjekata tada bi propisano sljedeći zahtjev: priključnica za vanjsko tipkalo beznaponska, priključenje dvožično; ukoliko brojilo ima integriranu tipku na brojilu, nije potrebna priključnica za vanjsko tipkalo, zaključno navodi žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, u odnosu na ovaj žalbeni navod ističe da se u skladu s Tehničkim uvjetima za obračunska mjerena mjesta u nadležnosti HEP ODS-a, tipkalo ugrađuje na vrata mjernog ormara ili u razdjelnici kupca. Brojila električne energije smještena su u zaključanim priključna mjernim ormarima, kod velikog broja obračunskih mjernih mjesta (oko 50%) i korisnik mreže ne može fizički pristupiti brojilu niti integriranoj tipki na brojilu. Kako bi korisnik mreže, bez obzira što nema pristup integriranoj tipki brojila, mogao dovesti napon na svoju instalaciju koja je isključena bilo zbog prekoračenja snage bilo zbog daljinskog isključenja zbog drugih razloga, to mu omogućuje pritisak na vanjsko tipkalo, ugrađeno na vrata priključna mjernog ormara i spojena na odgovarajuću beznaponsku priključnicu brojila. Nadalje naručitelj pojašnjava da kako je navedeno u tehničkim specifikacijama, isključenje odlaznog napona prema instalaciji kupca električne energije i odobrenje uključenja odlaznih napona od strane kupca mora biti omogućeno daljinskom ili lokalnom komunikacijom od strane operatora sustava uz korištenje zaporce. Nakon omogućenog uključenja odlaznog napona, kupac električne energije sam uključuje napon pritiskom na tipku brojila ili vanjsko tipkalo spojena na ulaz u brojilo. Brojilo ne smije omogućiti daljinsko uključenje instalacije kupca na mrežni napon bez pritiska tipkala za aktivaciju (tipka na brojilu ili vanjsko beznaponsko tipkalo) od strane kupca, navodi naručitelj. Vanjsko tipkalo neće dozvoliti dovod napona na instalaciju ukoliko prethodno sigurnim komunikacijskim kanalom uz zaporku nije izvršeno daljinsko odobrenje uključenja i o tome obaviješten korisnik mreže. Kod limitiranja i prorade sklopног uređaja na brojilu u slučaju prekoračenja limitirane snage ili limitirane struje, brojilo automatizirano prema pravilima opisanim tehničkim specifikacijama daje odobrenje za uključenje instalacije kupca pomoću vanjskog tipkala ili integriranog tipkala na brojilu, pojašnjava naručitelj.

Nadalje ističe da je iz navedenog opisa razvidno da bi naručitelju bio onemogućen postupak limitiranja snage i daljinskog uključenja na svim instalacijama gdje su napredna brojila ugrađena u zaključane priključna mjerne ormar (oko 50% priključaka). Prihvaćanjem rješenja bez vanjskog tipkala bitno se narušava odnos troškova i dobiti od uvođenja naprednih mjerena i sustava za njihovo umrežavanje i cjelokupni projekt napredne mjerne infrastrukture, jer bi se značajno povećali operativni troškovi naručitelja i vremenski mu se onemogućuje zadovoljavanje Uvjeta kvalitete opskrbe električnom energijom (Narodne novine, broj 37/17, 47/17, 31/18, 16/20).

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb nadalje, u odnosu na sljedeću od propisanih karakteristika u dijelu A.3. Osnovne tehničke značajke, koja se odnosi na izlaze i kojom se traži minimalno jedan impulsni izlaz i minimalno jedan relejni izlaz, žalitelj navodi da impulsni izlaz iz brojila služi kako bi krajnji korisnik mogao preko „izlaza“ spojiti vlastiti uređaj koji će registrirati potrošnju. Prema saznanjima kojima žalitelj raspolaže, nitko od korisnika ne spaja nikakve uređaje za registraciju potrošnje tako da je predmetna tehnička specifikacija o minimalno jednom impulsnom izlazu nezakonita i ograničavajuća za potencijalne ponuditelje koji nude brojila koja nemaju impulsni izlaz pa iz tog razloga zahtjeva poništavanje navedene odredbe. Ukoliko je već naručitelj htio omogućiti krajnjim korisnicima da na brojila spajaju vlastite uređaje za registraciju potrošnje, tada je bio dužan omogućiti

i nuđenje brojila sa LED izlazom jer ograničavanje isključivo na impulsni ili relejni izlaz diskriminira žalitelja i druge ponuditelje koji raspolažu s brojilom s LED izlazom, zaključno navodi žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da u odnosu na ovaj žalbeni navod, kojim žalitelj ističe da ima saznanja da nitko od korisnika ne spaja nikakve uređaje za registraciju potrošnje tako da je predmetna tehnička specifikacija o minimalno jednom impulsnom izlazu nezakonita i ograničavajuća za potencijalne ponuditelje koji nude brojila koja nemaju impulsni izlaz pa iz tog razloga zahtjeva poništavanje navedene odredbe, upućuje na tehničke specifikacije i citira spornu točku: „izlazi: minimalno 1 impulsni izlaz ili zaseban LED izlaz za korisnika mreže koji se ne koristi za kontrolu točnosti brojila, minimalno 1 relejni izlaz, min. 5 A, 230 VAC“.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb u odnosu na sljedeću od propisanih karakteristika u dijelu A.3. Osnovne tehničke značajke, koja se odnosi na profil opterećenja 1: registrator 15 minutnih podataka, navodi da se spornom specifikacijom traži registracija podataka/memorija najmanje 60 dana. S obzirom da se podaci sa brojila svakodnevno prebacuju na server i HES (Head End System), tamo se svi podaci mogu pronaći prilikom eventualne reklamacije korisnika ili za druge potrebe, ukazuje žalitelj. Stoga, nema nikakve potrebe niti logike u propisivanju registracije podataka od najmanje 60 dana već je dovoljno da se registracija podataka smanji na 15 dana. Radi se o tehničkoj specifikaciji kojom se izravno pogoduje preferiranom ponuditelju Brodometalurgija d.o.o., Split pa već po toj osnovi valja poništiti osporenu odredbu, navodi žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da u odnosu na navod koji se tiče profila opterećenja 1 žalitelj nije specificirao točno za koju stavku troškovnika u tehničkim specifikacijama traži izmjenu. U tehničkim specifikacijama ovisno o namjeni brojila i posljedična različitim zakonskim obvezama za snimanje mjernih veličina u 15-minutnim intervalima prema kategorijama korisnika mreže za različite stavke troškovnika ne zahtjeva se isti broj kanala za profil opterećenja 1. Sve memorije za pohranu mjernih podataka u naprednom brojilu električne energije organizirane su prema FIFO strukturi (First In First Out), što znači da kada se popuni memorija mjernim podacima svaki daljnji novi podatak zauzima mjesto, odnosno briše prvi najstariji podatak u memoriji. Ukoliko G3-PLC koncentrator nije uspio očitati iz profila opterećenja 1 sve 15-minutne mjerne podatke u G3-PLC brojilu, podaci stariji od maksimalnog kapaciteta memorije brojila iskazani u danima će biti prebrisani, pojašnjava naručitelj. S obzirom da nakon ugradnje G3-PLC brojila i uvođenja u sustav za daljinsko očitavanje brojila, mjerne mjesto ulazi u mjesecni ciklus očitavanja za obračun i dobiva mjesecne račune za potrošenu električnu energiju, nužno je imati minimalno sačuvane 15-minutne podatke u memoriji brojila za 60 dana. U slučaju bilo kakvog spora sa korisnikom mreže može se unutar roka za reklamaciju izravno očitati sa brojila sve potrebne podatke, ističe naručitelj.

Isto tako, budući je brojilo električne energije zakonsko mjerilo, odgovornost je žalitelja detaljno upoznavanje sa zahtjevima mjeriteljskog zakona i povezanih propisa, prije bilo kakvog stavljanja brojila na tržište i raspolaganje na tržištu te uporabu, navodi naručitelj. Pravilnikom o tehničkim i mjeriteljskim zahtjevima koji se odnose na mjerila (Narodne novine, broj 21/16) definirano je da bez obzira može li se ili ne mjerilo daljinski očitavati ono mora biti opremljena mjeriteljski nadziranim predočnikom koji je bez uporabe posebnih alata dostupan potrošaču, ukazuje naručitelj u odgovoru na žalbu.

U odnosu na propisanu karakteristiku u dijelu A.3. Osnovne tehničke značajke, koja se odnosi na profil opterećenja 2, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb osporava prethodno citiranu odredbu dokumentacije o nabavi s jednakom argumentacijom koja je primijenjena na prethodnu točku, odnosno profil opterećenja 1. Da je naručitelj pristupio otvaranju postupka javne nabave svim sudionicima tada bi propisao smanjenje registracije podataka u profilu 2 sa 366 dana na 60 dana, a u profilu 3 sa 30 na 4 dana, u profilu 2 bi promijenio broj kanala sa 6 na 4, a u profilu 3 registraciju podataka sa 10 minutne na 15 minutnu, navodi žalitelj. Istim da ne postoji niti jedan objektivan razlog za propisivanje predmetnih profila opterećenja s obzirom da se podaci sa brojila svakodnevno prebacuju na server i

HES (Head End System), tamo se svi podaci mogu pronaći prilikom eventualne reklamacije korisnika ili za druge potrebe pa valja poništiti osporene dijelove dokumentacije o nabavi. Žalitelj osporava ovu specifikaciju za sva brojila koja se traže u troškovniku.

U odnosu na navod koji se tiče profila opterećenja 2 naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalitelj nije specificirao točno za koju stavku troškovnika u tehničkim specifikacijama traži izmjenu. U tehničkim specifikacijama ovisno o namjeni brojila i posljedična različitim zakonskim obvezama za snimanje mjernih veličina propisane su različite konfiguracije za profile opterećenja 2 (za pojedine stavke troškovnika su to dnevni profili sa različitim brojem kanala, odnosno mjernih veličina ili su to 10-minutni profili za snimanje pogonskih uvjeta u mreži poput primjerice faznih napona, struja i sl.), zatim prema različitim kategorijama korisnika mreže i različitoj namjeni u smislu izravnog te poluizravnog ili neizravnog spoja, tumači naručitelj. Nadalje, naručitelj ukazuje da žalitelj u istom žalbenom navodu specificira pritužbu na profil opterećenja 3 za registraciju 10-minutnih podataka sa registracijom najmanje 30 dana. U istom žalbenom navodu navode se i parametri kvalitete električne energije ne precizirajući je li se i to odnosi na neki od profila ili drugi objekt u naprednom brojilu u skladu sa DLMS/COSEM struktukrom. Iz ovog razloga naručitelj tvrdi da je žalbeni navod zbunjujući, dvojben i neprecizan.

Nadalje naručitelj navodi da citirani tekst predstavlja značajke samo za brojila grupe 1. za stavku troškovnika 1. Brojilo jednofazna električko radne energije s mjerenjem snage, isklopnikom i G3-PLC modemom i stavku troškovnika 2. Brojilo trofazno električko radne energije s mjerenjem snage, isklopnikom i G3-PLC modemom. Uvidom u tehničke specifikacije potpuno je nedvojbeno da se broj kanala u profilu opterećenja odnosi na broj različitih mjernih veličina (u svakom kanalu se snima druga mjerna veličina), različit je s obzirom gdje se napredno brojilo planira ugraditi, odnosno za koju kategoriju korisnika mreže u skladu sa Mrežnim pravilima distribucijskog sustava i Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom. Iz ovog razloga zahtijeva se različit broj zakonski obveznih obračunskih mjernih veličina kako bi se uopće mogao izdati račun za električnu energiju. K tome, naručitelj napredna brojila koristi i za snimanje pogonskih uvjeta u distribucijskoj mreži kako bi mogao obavljati svoju temeljnu djelatnost, upravljati distribucijskom mrežom i nadzirati ispravnost mjerjenja te ostvariti zajamčene/zahtijevane razine usluga propisane Uvjetima kvalitete isporuke električne energije, pojašnjava naručitelj u odgovoru na žalbu. Broj kanala (mjernih veličina) u 15-minutnih intervalima uskladen je sa brojem zahtijevanih obračunskih mjernih veličina i koristi se za tržište električne energije. U profilu opterećenja 3 se snima 10-minutna krivulja faznog napona za jednofazna brojilo, odnosno 10-minutne krivulje tri fazna napona za trofazna brojila, kojima se dobiva točan uvid u kvalitetu niskonaponskih prilika u dubini elektrodistribucijske mreže te omogućuje bolje planiranje investicija u niskonapsku mrežu. Istodobno, analizom uzorka napona i potrošnje predmetnog mjernog mjesta u odnosu na okolna mjerna mjesta detektiraju se potencijalne neovlaštene potrošnje električne energije. Profili s 10-minutnim podacima potrebni su za kontrolu kvalitete opskrbe električnom energijom (Uvjeti kvalitete opskrbe električnom energijom), a snimanje napona u 10-minutnim intervalima je uskladeno sa normom EN 50160 (Naponske karakteristike električne energije iz javnih distribucijskih mreža).

Naručitelj također navodi da žalitelj potpuno paušalno zahtijeva smanjenje broja kanala (obračunskih mjernih veličina) bez dokaza da obračunske mjerne veličine koje se snimaju u tim kanalima nisu nužne za kategoriju korisnika mreže kod kojega se napredno brojilo ugrađuje. Isto tako, da žalitelj potpuno paušalno tvrdi da je dovoljno u profilu sa dnevnim obračunskim veličinama primjerice umjesto 366 dana samo 60 dana, a samo za usporedbu, radi se o 366 zapisa u memoriji brojila za cijelu godinu u odnosu na 2976 zapisa za 31 dan u 15-minutnoj rezoluciji ili na 4464 zapisa za 31 dan u 10-minutnoj rezoluciji za jedan kanal tj. za jednu mjernu veličinu. Naručitelj smatra da G3-PLC brojilo treba imati mogućnost pohrane svih dnevnih potrošaka električne energije za minimalno godinu dana. Radi se o vrlo maloj količini podataka, a podaci su iznimno važni za određivanje koeficijenata u nadomjesnim krivuljama opterećenja, bolje planiranje dnevne potrošnje i

gubitaka, detekciju neovlaštene potrošnje električne energije kao i za niz drugih analiza ponašanja potrošnje u distribucijskoj mreži.

U odnosu na traženja točke A.4.2.5. Programiranje iščitanih sljedova podataka na brojilu, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb navodi da s obzirom da redoslijed podataka prikazanih na brojilu nemaju nikakav utjecaj na svakodnevno rukovanje s istima jer se očitavanje vrši daljinski, dokumentacijom o nabavi je bilo nužno propisati kako "podaci mogu biti programirani po proizvoljnom rasporedu". Dalje ističe da su pod stavkom a) Tvornički programiran slijed cikličkog prikaza podataka na pokazniku - svakih 10 sekundi izmjena podatka, navedeni razni zapisi. Traženi zapisi i to po točno određenom rasporedu se nalaze isključivo u brojilima koje nudi preferirani ponuditelj Brodometalurgija d.o.o., Split, ukazuje žalitelj. Radi otvaranja postupka nadmetanja svim zainteresiranim gospodarskim subjektima, žalitelj zahtjeva poništavanje tehničke specifikacije u djelu koji sadrži sljedeće sporne zapise: 1-0: 1.6.1, 1-0: 1.6.2, 1-0:1.6.1.vv, 1-0:1.6.2.vv, 1-0:2.6.1, 1-0:2.6.1.vv, 1-0:2.6.2, 1-0:2.6.2.vv. Žalitelj zahtjeva poništenje spornih zapisa u kompletnoj tehničkoj specifikaciji za sva brojila.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalitelj neprecizno i dvojbeno postavlja žalbeni navod miješajući zahtjeve za ciklički prikaz na pokazniku brojila i prikaz na brojilu prilikom ručnog pritiskanja integrirane tipke na brojilu. Ciklički prikaz je automatiziran i služi korisniku mreže da može imati uvid u obračunske mjerne veličine te kontrolu svoje potrošnje bez izravnog pristupa do integrirane tipke na brojilu. Prikaz na pokazniku brojila dostupnih ručnim odabirom izbornika za trenutna stanja i/ili prethodne obračunske reseze brojila je moguć isključivo pritiskanjem integrirane tipke na brojilu i, u slučaju spora, korisniku mreže i radniku naručitelja, služi za provjeru obračunskih mjernih veličina prema mjesecnim resetima iz memorije naprednog brojila, pojašnjava naručitelj. Istiće da je u tehničkim specifikacijama jasno propisano koji podaci se prikazuju kojim redoslijedom u cikličkom prikazu na pokazniku naprednog brojila (bez pritiska na tipku brojila podatci koji se izmjenjuju autonomno te ih korisnik mreže može vidjeti bez fizičkog pristupa do tipke integrirane na brojilu), a koji podaci se prikazuju na pokazniku naprednog brojila prilikom ručnog pritiskanja tipke integrirane u brojilu.

Naručitelj pojašnjava da se sljедom navedenog, u cikličkom prikazu traže samo snage ostvarene u tekućem obračunskom periodu. U ručnom prikazu traže se snage uz ostvarene u tekućem obračunskom periodu i snage iz prethodnih mjesecnih reseta koje su fakturirane korisniku mreže. U cikličkom prikazu iz dugogodišnje prakse je određeno da je optimalno mijenjati obračunski podatak svakih 10 s jer je to dovoljno za očitanje podatka sa pokaznika i zapisivanje njegove vrijednosti. Pravilnikom o tehničkim i mjeriteljskim zahtjevima koji se odnose na mjerila (Narodne novine, broj 21/16) definirano je da bez obzira može li se ili ne mjerilo daljinski očitavati ono mora biti opremljeno mjeriteljski nadziranim predočnikom koji je bez uporabe posebnih alata dostupan potrošaču, ukazuje naručitelj. U naprednim mjerjenjima mjerne veličine se opisuju pomoću OBIS oznaka prema normi HRN EN 62056-6-1 ili jednakovrijedno pod nazivom Razmjena podataka mjerjenja električne energije – Oprema DLMS/COSEM (Device Lanfguage Message Specification/Companion Specification tor Energy Metering) - Dio 6-1: Sustav prepoznavanja objekta (OBIS-Object Identification System). Naručitelj osporava zahtjev žalitelja da se svi zapisi sa oznakom 1-0:1.6.1, 1-0:1.6.2, 1-0:1.6.1.vv, 1-0:2.6.1, 1-0:2.6.1.vv, 1-0:2.6.2, 1-0:2.6.2.vv izostave iz tehničke specifikacije. Traženi zapisi su zakonska obveza (Mrežna pravila distribucijskog sustava) i sastavni su dio obračunskih mjernih veličina, dok je u tehničkim specifikacijama opisano njihovo značenje, ističe naručitelj.

Naručitelj nadalje ističe da maksimalne djelatne snage u prvom tarifnom stavu T1 služe za potrebe obračuna, a da su snage u drugom tarifnom stavu T2 važne za nadzor prekoračenja snage odobrene u elektroenergetskoj suglasnosti za svako pojedino obračunska mjerne mjesto i služe kao dokaz korisniku mreže da je prekoračio granice u odnosu na sklopljeni Ugovor o korištenju mreže sa naručiteljem. U slučaju spora sa korisnikom mreže, naručitelj mora imati mogućnost dokaza korisniku mreže o prekoračenju snage, a izvor mjernih podataka je pohranjen u naprednom brojilu. Slijedom navedenog, naručitelj sa navedenim tvrdnjama osporava zahtjev za brisanjem iz tehničkih specifikacija

navedenih mjernih veličina: 1-0: 1.6.1, 1-0: 1.6.2, 1-0: 1.6.1.vv, 1-0:2.6.1, 1-0:2.6.1.vv, 1-0:2.6.2, 1-0:2.6.2. vv.

Naručitelj u odgovoru na žalbu također osporava žalbeni navod žalitelja da iščitani sljedovi podataka budu u proizvoljnom redoslijedu. U dugogodišnjoj praksi naručitelj je definirao logičan redoslijed mjernih veličina po smjerovima za iščitane sljedove podataka koji je sukladan redoslijedu zapisivanja registara u naslijedenim sustavima za obračun i fakturiranje električne energije. Ovakav redoslijed omogućuje nadzor jesu li svi potrebni registri aktivni i je li očitanje sadrži cijelovit skup potrebnih mjernih podataka. Redoslijed iščitanih sljedova mjernih podataka je bitan kod očitanja i terenski radnici su utrenirani na ovaj redoslijed. Iz dosadašnje prakse ovi podaci u cikličkom prikazu podataka na pokazniku brojila su potrebni za kontrolu mjernog mesta i ispravnog spoja brojila te eventualne reklamacije korisnika mreže o trenutno ostvarenoj snazi, ali i za potpunost i ispravnost očitanja kod provođenja radnih naloga. Primjer je sumnja korisnika mreže da njegovo brojilo ne registrira potrošnju samo od njegove instalacije nego i od susjednih. Proizvoljnost redoslijeda iščitanih sljedova podataka dovela bi do pogrešnih očitanja poglavito kod evidencije očitanja u radne naloge koje se rade ručno i pogrešnih knjiženja u sustave za obračun. K tome, proizvođač može vrlo jednostavnom softverskom preinakom nuđenog brojila zadovoljiti ovaj zahtjev naručitelja, pojašnjava naručitelj u očitovanju. Za prethodna obračunska razdoblja ove snage su obračunske stavke za fakturiranje kod crvenog tarifnog modela, a kod bijelog i plavog tarifnog modela su informativnog značenja za eventualne reklamacije prekoračenja snage iz elektroenergetske suglasnosti i potrebe limitiranja snage, navodi na kraju naručitelj.

U odnosu na jedno od traženja u dijelu tehničke specifikacije pod B. Tablica specifikacija traženo/ponuđeno, kojim se traži da brojilo ima smjer rotirajućeg polja, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb ističe kako brojila preferiranog ponuditelja Brodometalurgija d.o.o., Split imaju identičnu specifikaciju. Kako je predmetna odredba prepisana iz kataloga brojila koje nudi preferirani ponuditelj Brodometalurgija d.o.o., Split žalitelj traži njeno poništenje.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalitelj neprecizna, dvojbeno i zbumujuće postavlja žalbeni navod ne specificirajući na koje stavke troškovnika se žalba odnosi. U tehničkim specifikacijama se ova značajka „smjer rotirajućeg polja“ postavlja za sva trofazna brojila električne energije, ukazuje naručitelj. Naručitelj osporava žalbeni navod žalitelja da se za trofazna brojila iz tehničkih specifikacija briše zahtjev za mjerjenjem smjera rotirajućeg polja. Ovaj zahtjev za sva trofazna brojila postoji više od 10 godina (G3-PLC komunikacija tada nije postojala, niti napredna brojila sa istom) i više proizvođača brojila je zadovoljavalo ovu specifikaciju i isporučivalo brojila koja su zadovoljavala ovaj zahtjev, ističe naručitelj. Mjerjenje smjera rotirajućeg polja omogućuje terenskom radniku jednostavan uvid u ispravnost spoja trofaznog brojila. Neispravni smjer rotirajućeg polja može uzrokovati štetu u instalaciji i uređajima korisnika mreže koju je operator distribucijskog sustava dužan nadoknaditi, pojašnjava naručitelj.

Što se tiče dijela tehničke specifikacije pod E. Brojilo jednofazno elektroničko kombi s mjerenjem snage, isklopnikom i G3-PLC modemom, te traženih osnovnih tehničkih značajki, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb navodi da traženja obračunskih mjernih veličina, i to: u 1. kvadrantu induktivna jalova energija R1, u 2. kvadrantu kapacitivna jalova energija R2, u 3. kvadrantu induktivna jalova energija R3, u 4. kvadrantu kapacitivna jalova energija R4, upućuju na brojila preferiranog ponuditelja i nužno je poništenje navedenog djela tehničke specifikacije. Iz identičnih razloga žalitelj zahtjeva poništenje identičnih odredbi tehničke specifikacije sadržane u glavi F. tehničkih specifikacija.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da su sporne obračunske mjerne veličine za koje žalitelj zahtijeva da se obrišu iz tehničke specifikacije sastavni dio Standardnog skupa obračunskih mjernih podataka (Mrežna pravila distribucijskog sustava) temeljem kojih se radi naplata prekomjerne jalove energije na osnovi kojih operator mreže ostvaruje prihode u skladu sa Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, a nužne su za točno mjerjenje jalove električne energije kod

brojila za dvosmjerno mjerjenje djelatne električne energije. Ugradnjom obnovljivih izvora energije u dubinu distribucijske mreže potrebno je uvođenje dvosmjernog mjerjenja djelatne energije, ali i za otkrivanje krivih ožičenja ili neovlaštene potrošnje električne energije. Mjerjenje jalove energije po kvadrantima omogućuje naručitelju uvid koliko je jalove energije ostvareno za vrijeme predaje djelatne energije, a koliko za vrijeme preuzimanja djelatne energije, ističe naručitelj u odgovoru na žalbu.

Naručitelj također navodi da je kupio nekoliko tisuća naprednih brojila tipa AS1440D16B-744-OSE-0D27S-BD000, proizvođača Elster, sa godinom proizvodnje 2015., a da je žalitelj ovlašteni predstavnik u RH za tog proizvođača. Navedeno napredno brojilo mjeri jalovu energiju po kvadrantima i u obračunskim registrima i u 15-minutnim profilima opterećenja. Iz tog razloga naručitelj odlučno negira žaliteljev navod da specifikacije upućuju na brojila preferiranog ponuditelja.

Nadalje, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb zahtijeva da se sukladno odredbi članka 206. stavka 2. ZJN 2016. poniše sljedeći OBIS kodovi kao i odredba o profilima registara za obračun, sadržano u točki A.4.2.7 Programiranje profila opterećenja na brojilu, iz razloga što se istima upućuje na brojila preferiranog ponuditelja Brodometalurgija d.o.o., Split i to: P.01.5.8.0, P.01.6.8.0, P.01.7.8.0, P.01.8.8.0, 1-0:5.8.0, 1-0:8.8.0, 1-0:1.6.1, 1-0:1.6.2, 1-0:7.8.0, 1-0:6.8.0, 1-0:2.6.1, 1-0:2.6.2.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalitelj nije specificirao jasno na koje stavke troškovnika se odnosi žalbeni navod. U naprednim mjerenjima mjerne veličine se opisuju pomoću OBIS oznaka prema normi HRN EN 62056-6-1 ili jednakovrijedna, pod nazivom Razmjena podataka mjerjenja električne energije – Oprema DLMS/COSEM (Device Lanfguage Message Specification/Companion Specification for Energy Metering) - Dio 6-1: Sustav prepoznavanja objekta (OBIS - Object Identification System). Naručitelj osporava zahtjev žalitelja da se sve navedene mjerne veličine označene OBIS oznakama izostave iz tehničke specifikacije. U tehničkim specifikacijama je jasno i nedvojbeno opisano na koju mjeru veličinu se OBIS oznaka odnosi. Prvi skup OBIS kodova se odnosi na 15-minutne profile opterećenja. Drugi skup OBIS kodova se odnosi na obračunske registre.

Nadalje naručitelj navodi da su tražene mjerne veličine označene OBIS kodovima u skladu sa HRN EN 62056-6-1 ili jednakovrijedne zakonska obveza i sastavni dio Standardnog skupa obračunskih mjernih podataka (Mrežna pravila distribucijskog sustava) temeljem kojih se radi naplata prekomjerne jalove energije i iz kojih naručitelj ostvaruje prihode u skladu sa Općim uvjetima za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom, a nužne su za točno mjerjenje jalove električne energije kod brojila za dvosmjerno mjerjenje djelatne električne energije te obračun predane i/ili preuzete maksimalne obračunske djelatne snage u tarifi T1. Maksimalne djelatne snage u tarifi T2 služe za nadzor procesa prekoračenja snage uz ugovorene i odobrene snage u Ugovoru o korištenju mreže kojeg naručitelj sklapa sa svakim korisnikom mreže. Prekoračenjem odobrene snage u tarifi T2, naručitelj također ostvaruje pravo na naknadu od korisnika mreže koju treba platiti za odobrenje povećanja snage u elektroenergetskoj suglasnosti.

Naručitelj napominje da se napredna brojila sa ovim OBIS oznakama i osporavanim obračunskim mjernim veličinama ugrađuju u elektrodistribucijsku mrežu barem zadnjih 10 godina, da u sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima ima brojila više proizvođača brojila koji zadovoljavaju ove zahteve, uključujući i proizvođača brojila za kojeg je žalitelj ovlašteni predstavnik u RH.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb nadalje, u odnosu na traženje tehničke specifikacije u dijelu pod G. G3-PLC koncentrator, navodi da odredba o pomoćnom napajanju prema kojoj „baterija ili superkondenzator, mora osigurati rad internog sata minimalno 7 dana bez prisustva napona napajanja”, upućuje na koncentratore koje nudi preferirani ponuditelj Brodometalurgija d.o.o., Split te ju iz tog razloga valja poništiti.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da funkcionalnost pomoćnog napajanja koja se zahtjeva za G3-PLC koncentrator treba omogućiti očuvanje točnog vremena na G3-PLC koncentratoru i prikupljenih mjernih podataka sa G3-PLC brojila u minimalnom trajanju od 7 dana. Slijedom ove funkcionalnosti G3-PLC koncentrator zadržava točno sistemsko vrijeme i nakon povratka napona sinkronizira točno vrijeme na G3-PLC brojilima i omogućuje ispravan rad obračunskih tarifnih programa G3-PLC brojila. Žalitelj je u fazi zahtjeva za izmjenom ove tehničke specifikacije predlagao zamjensku funkcionalnost sa back-up sustavom na G3-PLC koncentratoru, međutim, back-up sustav nije jednakovrijedna rješenje u smislu zahtjeva za održavanjem ispravnog sistemskog vremena na G3-PLC koncentratoru i posljedična, nakon povratka napona u mreži, zadržavanja ispravnog točnog vremena i obračunskog tarifnog programa na G3-PLC brojilima, ističe naručitelj. Pojašnjava da svaki G3-PLC koncentrator ima memoriju za pohranu mjernih podataka očitanih sa G3-PLC brojila koja ne gubi podatke uslijed nestanka napajanja. Baterija ili superkondenzator trebaju omogućiti samo čuvanje točnog sistemskog vremena G3-PLC koncentratora, a očitani mjerni podaci sa G3-PLC brojila će dolaskom napajanja na koncentrator biti preuzeti u sustav za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima.

Naručitelj ističe da se u tehničkim specifikacijama ne zahtjeva funkcionalnost G3-PLC koncentratora u smislu nesmetanog očitavanja G3-PLC brojila za vrijeme rada G3-PLC koncentratora na pomoćnom napajanju baterijom ili superkondenzatorom, jer za to vrijeme nisu na naponu niti pridružena G3-PLC brojila te istodobno nije moguća komunikacija kroz niskonaponsku distribucijsku mrežu. Slijedom navedenog, naručitelj tvrdi da zahtijevana funkcionalnost za održavanjem točnog sistemskog vremena na G3-PLC koncentratoru u minimalnom trajanju od 7 dana predstavlja standardno rješenje za G3-PLC koncentrator. Potpuno isto rješenje se koristi i u samostalnim naprednim brojilima koja su dio grupe 2. Napredna mjerna infrastruktura GPRS/LTE na koje žalitelj ne iznosi žalbeni navod, ukazuje naručitelj. U grupi 2. sva napredna brojila izravno komuniciraju sa sustavom za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima te moraju u slučaju gubitka napona zadržati točno sistemsko vrijeme i točne obračunske tarifne programe što im omogućuje baterija ili superkondenzator. U grupi 1. Napredna mjerna infrastruktura G3-PLC upravo G3-PLC koncentrator podataka upravlja očitavanjem G3-PLC brojila te im održava točno sistemsko vrijeme i obračunske tarifne programe. Iz ovog razloga za grupu 1. nužno je da upravo G3-PLC koncentrator sačuva točno sistemsko vrijeme što mu omogućuje baterija ili superkondenzator, zaključno navodi naručitelj u odnosu na ovaj žalbeni navod.

Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb, u odnosu na G3-PLC KONCENTRATOR, u dijelu pod A.4.3 Aplikacije, osporava odredbe dokumentacije o nabavi koje se tiču web sučelja, a koje mora omogućavati grafički i tablični prikaz statistike o uspješnosti komunikacije s brojilima priključenim na G3-PLC koncentrator, navodeći da ograničavaju sve druge zainteresirane gospodarske subjekte (izuzev preferiranog ponuditelja Brodometalurgija d.o.o., Split) da ravnopravno sudjeluju u predmetnom postupku javne nabave brojila iz vlastitog assortimenta pa je potrebno predmetne odredbe poništiti.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da žalitelj nije precizno i nedvojbeno specificirao na koju stavku troškovnika se citirani dio tehničke specifikacije odnosi, međutim, citirani dio za A.4.3. Aplikacije se nalazio samo u prethodnoj inačici tehničkih specifikacija za G3-PLC koncentrator. Naručitelj također ističe da žalitelj navodi netočne tekstove specifikacija, odnosno da tekst tehničke specifikacije glasi: „G3-PLC koncentrator mora imati integrirano web sučelje (servisnu aplikaciju) za parametriranje i konfiguraciju koncentratora, koje treba biti na hrvatskom ili engleskom jeziku. Pristup koncentratoru mora moguć i lokalno i daljinski putem web preglednika bez ili pomoću dodatnih instalacija klijentskih aplikacija na računalno klijenta. Web sučelje mora omogućavati parametriranje G3-PLC koncentratora, očitavanje parametara i mjernih podataka iz brojila priključenih na G3-PLC koncentratori tablični prikaz statistike o uspješnosti komunikacije s brojilima priključenim na G3-PLC koncentrator.“ Zahtjev za tabličnim prikazom statistike o uspješnosti komunikacije s brojilima

priklučenim na G3-PLC koncentrator u praksi se pokazao nezamjenjivim za potrebe detekcije kvarova i otklanjanja smetnji u G3-PLC komunikaciji, zaključno ističe naručitelj.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, ukazuje na dijelove tehničke specifikacije koji se tiču uvjeta interoperabilnosti navodeći da je načinom kako ih je naručitelj opisao narušeno načelo tržišnog natjecanja čime se u konačnici onemoguće dostava usporedivih ponuda, kao što se i postavljaju prekomjerni zahtjevi za ponuditelje. Naime, naručitelj inzistira na implementaciji u postojeći sustav daljinskog očitovanja i upravljanja naprednim brojilima i upućuje na određene marke proizvoda koje već koristi, dok istovremeno traži stroge uvjete interoperabilnosti, ističe žalitelj. Nejasno je kako bi se rješavala potencijalna odstupanja u radu brojila i koncentratora koji su već ugrađeni u postojeći sustav od onih nuđenih, koji je to dozvoljeni postotak nepodudarnosti te kako se isti utvrđuje. Dakle, testiranje uzorka u fazi ocjenjivanja ponuda na način kako je to opisane u točki A.6.2 tehničkih specifikacija je netransparentno i nejasno, nisu propisani jasni i nedvojbeni kriteriji temeljem kojih će se navedeno testiranje provesti. Primjerice, naručitelj je u istoj točki tehničkih specifikacija propisao da će se, za slučaj da nuđeni uzorak brojila ne zadovolji zahtjeve tražene ovim tehničkim specifikacijama, ponuda odbaciti kao neprihvatljiva, dok istovremeno tehničkim specifikacijama u točki A.4.1. naručitelj traži da kućište brojila mora biti od robusnog materijala ili primjerice da je ponuditelj u obvezi osigurati izvrsnu mehaničku čvrstoću, pri čemu nije jasno kako će naručitelj prilikom testiranja utvrditi što će se smatrati robusnim materijalom, odnosno izvrsnom mehaničkom čvrstoćom, navodi žalitelj.

Naime, ako se ne bi dozvolilo određeno odstupanje, činjenica je da u tom slučaju naručitelj dokumentacijom o nabavi traži isključivo proizvode/robu proizvođača koja je već ugrađena u sustav naručitelja, a u kojem slučaju je naručitelj postupio suprotno osnovnim načelima javne nabave. Ako pak su odstupanja moguća, imajući u vidu definiciju interoperabilnosti, dokumentacija o nabavi nije propisana sukladno članku 3. stavku 1. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave, budući da nije jasno definirano kako se omogućuje podnošenje ponuda koje bi sadržavale sve potrebne podatke, dapače dokumentacija je nejasna i nerazumljiva, smatra žalitelj.

S tim u vezi nadalje žalitelj navodi da propisana mogućnost ponuditeljima da isključivo po pozivu naručitelja nazoče testiranju u fazi ocjenjivanja ponuda, nije proporcionalna zahtjevima naručitelja koje nameće vezano za rad brojila i traženu interoperabilnost. U svrhu transparentnosti, a u momentu kada se nabavljaju brojila koja se koriste u već postojećem sustavu, minimalno što je naručitelj mogao omogućiti ponuditeljima da u fazi ocjene ponuda svakako nazoče testiranju uzorka i pruže podršku u ocjenjivanju tehničkih karakteristika uređaja, a ne da i navedeno bude propisano kao mogućnost po slobodnoj ocjeni naručitelja u kojem slučaju bi se izbjegle bilo kakve dvojbe vezano za mogućnost implementacije uređaja u postojeći sustav. S obzirom na definiciju interoperabilnosti, imajući u vidu da naručitelj traži da navedeni predmeti nabave budu certificirani od strane dvije ovlaštene organizacije za certificiranje kao i činjenicu da se radi o ugradnji u postojeći sustav, očito je da naručitelj preferira već ugrađena brojila poznatih proizvođača, dok bi se prisustvovanjem ponuditelja na navedenim testiranjima smanjila mogućnost bilo kakvih manipulacija rezultatima. Žalitelj također ističe da je nejasno iz kojeg razloga bi tražena brojila morala posjedovati certifikat od dvije ovlaštene institucije za certificiranje kada navedeno kao uvjet za nabavu proizvoda iz grupe 2. predmeta nabave nije određeno, već dapače traži se certificiranje od strane jedne ovlaštene institucije. Stoga je zahtjev za posjedovanje certifikata i G3-PLC Alliance-a i DLMS User Association prekomjeren i nepotreban teret ponuditeljima, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, u odnosu na ovaj žalbeni navod navodi da se propisanim tehničkim specifikacijama omogućuje dostava usporedivih ponuda i postavljaju minimalni zahtjevi za ponuditelje. Istim je vrlo jasno navedeno da se testiranja provode na uzorku nuđenih brojila i koncentratora podataka, a ne na uzorku koji se sastoji i od uređaja već ugrađenih u postojeće sustave za daljinsko očitavanje brojila i od nuđenih brojila i koncentratora podataka. Kriteriji testiranja su minimalni i jasno napisani. Ponuditelj u fazi pregleda ponude dostavlja po jedan uzorak svakog od

nuđenih uređaja i dokazuje s bilo kojim već instaliranim sustavom daljinskom očitavanja da nuđeni uredaji međusobno mogu komunicirati i realizirati minimalne funkcije navedene u tablici 1. Zbog omogućavanja većeg broja ponuda i šireg natjecanja, naručitelj je na sebe preuzeo rizik da tek nakon sklapanja okvirnog sporazuma osigura da nova brojila mogu komunicirati s postojećim sustavima daljinskog očitavanja. Kako je navedeno tehničkim specifikacijama poglavljje A.8.2. na zahtjev naručitelja, isporučitelj će dostaviti dokumentaciju o protokolu komuniciranja s brojilom i koncentratorom podataka.

Nadalje naručitelj navodi da zahtjev da kućište brojila mora biti sačinjeno od robustnog, samogasivog materijala koji se nakon životnog vijeka brojila može reciklirati, propisan je Tehničkim uvjetima za obračunska mjerna mjesta u nadležnosti HEP ODS-a. Pojam robustno je toliko uobičajen da ga nije potrebno posebno definirati, pojam nije stran žalitelju, jer se koristi u katalogu uređaja koje žalitelj nudi na tržištu kao ovlašteni distributer, pri čemu naručitelj upućuje na mrežnu poveznicu. Robusnost kućišta znači da kod uobičajenog rada s brojilom, u zadanim uvjetima rada i skladištenja, neće doći do mehaničkih oštećenja kućišta brojila. Pregled brojila obavlja se u skladu s Pravilnikom o postupku ispitivanja brojila električne energije namijenjenih za uporabu u kućanstvu, trgovini i lakoj industriji (Narodne novine, broj 4/2019).

Naručitelj također ističe da je u svim do sada provedenim testiranjima uzoraka za vrijeme ocjenjivanja ponude pozvao ponuditelje da prisustvuju testiranjima, posebno u dijelu testiranja interoperabilnosti. U dokumentaciji o nabavi je propisano: „Predstavnici ponuditelja mogu, na poziv naručitelja, nazočiti testiranju uzoraka u fazi ocjenjivanja ponude i pružiti podršku ocjenjivanju tehničkih karakteristika uređaja“. Smisao ovog navoda, pojašnjava naručitelj, je da je predstavnicima ponuditelja ostavljeno na izbor hoće li se odazvati pozivu naručitelja na testiranje uzoraka u fazi ocjene ponude. Naručitelj smatra da nije bilo razmjerno propisivati obvezu ponuditelju za prisutnost tijekom testiranja uzoraka. Ukoliko ponuditelj nudi testiranje i kompatibilnost sa svojim sustavom za daljinsko očitavanje, testiranje se ne može ni provoditi bez poziva ponuditelju da prisustvuje testiranju. Nekim testiranjima nije nužna nazočnost predstavnika ponuditelja, poput testiranja točnosti mjerjenja brojila, testiranje je dugotrajno i provodi ga ovlašteno državno tijelo. Stavljanjem na raspolaganje na tržište brojila električne energije kao zakonitog mjerila ponuditelj je odgovoran za ispunjavanje svih uvjeta traženih mjeriteljskim zakonima i propisima. Kako je navedeno u tehničkim specifikacijama, naručitelj ima pravo u postupku ocjene ponude, provjeriti dostavljenu dokumentaciju o sukladnosti nuđenog brojila u suradnji s Državnim zavodom za mjeriteljstvo Republike Hrvatske. Ukoliko se u postupku ocjene ponude utvrdi da nudena brojila ne udovoljavaju mjeriteljske zakone i propise, ponuditelj može snositi eventualne troškove koji proizlaze iz prekršajnih odredbi Zakona o mjeriteljstvu. Svu dokumentaciju, uzorce i zapisnike o ocjeni ponuda, ponuditelji mogu pregledati nakon odabira te dostaviti svoje žalbe.

Nadalje navodi da su G3-PLC Alliance i DLMS User Association dvije neovisne institucije koje izdaju certifikate za brojila prema različitim standardima i normama. G3-Alliance ne može izdati certifikat kojim se dokazuje sukladnost brojila prema DLMS standardu, a DLMS User Association ne može izdati certifikat kojim se dokazuje sukladnost brojila po G3-PLC odgovarajućoj skupini standarda i normi, koje su navedene poglavljima A.2 Standardi i norme. Naručitelj ukazuje da trenutno u EU postoji oko 30 proizvođača brojila s G3 PLC certifikatima, pri čemu upućuje na mrežnu poveznicu, te ističe da gotovo nema proizvođača naprednih brojila bez DLMS/COSEM certifikata (u svijetu je više od 1000 tipova brojila od više od 150 proizvođača koji imaju ovaj certifikat, tako da traženje ovih certifikata ne predstavlja nikakvo opterećenje za ponuditelje. Za brojila iz grupe 1. su potrebni i G3-PLC certifikat i DLMS/COSEM certifikat jer ova brojila koriste G3-PLC komunikacijski kanal za vezu sa G3-PLC koncentratorom podataka. Podatke sa koncentratorom podataka razmjenjuju u skladu sa DLMS/COSEM standardom. Za brojila iz grupe 2. se traži samo DLMS/COSEM certifikat jer ta brojila nisu G3-PLC brojila i koriste GPRS/LTE komunikacijski kanal javne mobilne mreže razmjenjujući podatke u skladu sa DLMS/COSEM standardom i trebaju biti jedino interoperabilna sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima. Iz navedenog,

razvidno je i nedvojbeno da se DLMS/COSEM certifikat odnosi na najviši, aplikacijski sloj ISO/OSI referentnog modela i trebaju ga zadovoljavati sva napredna brojila u skladu s tehničkom specifikacijom, zaključno pojašnjava naručitelj.

Na kraju očitovanja na ovaj žalbeni navod naručitelj ističe da je žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, u svojstvu ponuditelja u prethodnim postupcima javne nabave već nudio brojila dva različita proizvođača i garantirao njihovu interoperabilnost bez primjedbi na ovaj dio tehničkih specifikacija.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je u točki A.4.1.1. Kućište brojila, u svim dijelovima tehničke specifikacije, naručitelj kao uvjet propisao da sve komponente brojila i kućište brojila ne smiju sadržavati opasne tvari u skladu sa RoHS 2 (Direktiva 2011/65/EU). Navedeno je kao tehnički uvjet propisano u svakom dijelu B. Tablica specifikacija traženo/ponuđeno. Međutim, naručitelj nije naveo kako će i na koji način provjeriti sadrže li ili ne sadrže sve komponente brojila i kućišta opasne tvari, već je samo navedeno normirao kao uvjet, ističe žalitelj. Iz citirane točke dokumentacije o nabavi je nejasno koja dokazna sredstva su ponuditelju na raspolaganju za dokazivanje navedenog uvjeta te je slijedom toga dokumentacija nejasna, manjkava i nezakonita, smatra žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da je Direktiva 2011/65/EU, na koju se žalitelj poziva u žalbenom navodu, javno dostupna i jasno propisuje oznake uređaja koji znače sukladnost sa zahtjevima ove direktive. Nejasno je iz kojeg razloga žalitelj preispituje navedeno, obzirom da je ovlašteni distributer različitih proizvoda koji se proizvode unutar Europske unije i koji moraju imati oznake koje znače da su u skladu s traženom direktivom 2011/65/EU, navodi naručitelj.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je u točki A.4.1.2. Priključnice, u svim dijelovima tehničke specifikacije, naručitelj propisao da minimalno dva vijka moraju biti za učvršćivanje svakog od ulaznih vodiča kako bi se postigla odgovarajuća kontaktna površina, a moraju biti tako dizajnirani da smanje lokalne zagrijavanje. Vijci za učvršćivanje ulaznih vodiča imaju glavu s križnim utorom. Priključnice moraju prihvati vodiče presjeka do uključivo 25 mm^2 . Priključnice su opisane u svakom dijelu B. Tablica specifikacija traženo/ponuđeno u skladu sa poglavljem A.4.1.2., ukazuje žalitelj. Međutim, iz navedenog opisa priključnica ne može se sa sigurnošću reći niti je to iz odredaba dokumentacije moguće zaključiti, hoće li naručitelj kao priključnice koje su u skladu s predmetom nabave prihvati i one koje prihvataju vodiče presjeka i većeg od 25 mm^2 . Naime, priključnice moraju biti dimenzionirane na način da prihvate vodiče i struje koje prolaze vodičima spojenim na priključnice, dok se u idealnim uvjetima može ostvariti prijenos struje od maksimalno 130 A kod priključnica koje prihvataju vodiče presjeka do 25 mm^2 . Imajući u vidu potrebu neprekidnog rada sustava očitanja, eventualnim prihvatanjem priključnica koje mogu prihvati i vodiče većeg presjeka omogućuje se bolja zaštita i veća sigurnost. S obzirom da niti navedeni dio dokumentacije o nabavi nije jasan, da je neprecizno određen uvjet koji je moguće interpretirati na više načina, dokumentacija je i u navedenom dijelu nezakonita, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, u odnosu na ovaj žalbeni navod, ističe da značenje zahtjeva „Priključnice moraju prihvati vodiče presjeka do uključivo 25 mm^2 ”, ne isključuje one priključnice koje mogu prihvati i vodiče većeg presjeka od 25 mm^2 , već obvezuje na mogućnost prihvata vodiča do uključivo 25 mm^2 , uz zadovoljenje ostalih uvjeta.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je u točki A.3. Osnovne tehničke značajke, kao maksimalna struja navedena jačina 80A, dok je istovremeno maksimalna prekidna struja sklopog uređaja brojila 80 A. S obzirom na navedeno i imajući u vidu Opće uvjete za korištenje mreže i opskrbu električnom energijom gdje je propisano da se priključna snaga ograničava ograničavalom strujnog opterećenja ili brojilom s funkcijom ograničenja snage, dok je istovremeno sukladno Tehničkim uvjetima za ograničavala strujnog opterećenja izdanim od strane naručitelja

propisano da su ograničavala strujnog opterećenja u granicama od 5 A do 60 A, a u slušaju kada su maksimalna struja brojila i maksimalna prekidna struja jednake, nije jasno kakvo je postupanje u preopterećenju tim više što je samim uvjetima naručitelja strujno opterećenje ograničeno na 60 A. Smisao propisivanja navedenog uvjeta očito je trebala biti upotreba ograničenja snage kod preopterećenja u kojem slučaju bi maksimalna struja brojila trebala biti propisana kao niža, npr. 60 A, a maksimalna prekidna struja viša, npr. 80 A, radi mogućnosti preopterećenja, smatra žalitelj.

Također žalitelj ističe da je nejasno iz kojeg razloga naručitelj propisuje zahtjeve koju su u očitoj suprotnosti s Tehničkim uvjetima za ograničavala strujnog opterećenja u kojim je izričito propisano da su ograničavala strujnog opterećenja u granicama od 5 A do 60 A, a nikako 80 A kako to dokumentacijom o nabavi traži naručitelj. Iz navedenog je razvidno da su dokumentacijom propisani uvjeti ograničavajući i u suprotnosti s uvjetima koje naručitelj uobičajeno primjenjuje u svojem radu. S obzirom da je i u ovom dijelu tehničkih specifikacija dokumentacija o nabavi nejasna i suprotna uobičajenim, općepoznatim činjenicama i uvjetima koje je sastavljao sam naručitelj, isti je kontradiktoran, nejasan i nezakonit, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu, u odnosu na ovaj žalbeni navod uvodno ističe da žalitelj navodi tehničke karakteristike koji se odnose na elektromehanička ograničavala strujnog opterećenja. Navodi da je Tehničkim uvjetima za obračunska mjerena mjesta u nadležnosti HEP ODS-a propisano da se elektromehanička ograničavala strujnog opterećenja mogu ugrađivati na obračunskim mernim mjestima u izravnom spoju, umjesto mjerila snage (koji su ugrađena u brojilo). Ograničenje snage mjerenjem snage i isklopnim uređajem u brojilu, provodi se na način da signal da je izmjerena snaga prekoračila priključnu snagu omogućava upravljanje ugrađenim ili prigradenim, jednopolnim ili tropolnim isklopnim aparatom, i ograničavanje snage do razine snage upisane u brojilu. Kako je navedeno u tehničkim specifikacijama za jednofazna radna i kombi brojila (grupa 1. stavka troškovnika 1. i stavka troškovnika 3., grupa 2. stavka troškovnika 1.), traži se maksimalna struja od 60 A. Za trofazna radna i kombi brojila (grupa 1. stavka troškovnika 2. i stavka troškovnika 4., grupa 2. stavka troškovnika 2.), traži se maksimalna struja od 80 A.

Nadalje naručitelj navodi da Zakon o energiji u članku 38. propisuje proceduru donošenja odluke o planu i programu mjera za uvođenje naprednih mernih uređaja za krajnje kupce. Operator sustava utvrđuje tehničke zahtjeve i troškove uvođenja naprednih mernih uređaja te ih dostavlja Hrvatskoj energetskoj agenciji koja provodi analizu troška i dobiti te pribavlja mišljenje predstavnika tijela za zaštitu potrošača. Ministar na temelju analize donosi odluku o uvođenju naprednih uređaja. Za izradu analize troška i dobiti definirane su tehničke specifikacije za napredna brojila: maksimalna struja 60 A za jednofazna i 80 A za trofazna brojila, a konačni rezultat analize je pozitivan. Zbog lošeg faktora snage kod krajnjih korisnika distribucijske mreže kategorije kućanstvo, struja koja teče kroz brojilo znatno je veća od korisne radne komponente struje, npr. za faktor snage 0,8 i radnu komponentu struje od 60 A, kroz brojilo teče ukupna struja od 75 A, pojašnjava naručitelj u odgovoru na žalbu. NA kraju ukazuje na mrežnu poveznicu za koju tvrdi da se na njoj mogu pronaći proizvođači G3 PLC trofaznih brojila s maksimalnom strujom 80 A.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je nezakonito traženje naručitelja u točki A.3. Osnovne tehničke značajke, a vezano za nazivni napon, kojim se traži nazivni napon od 230 V. Međutim u članku 3. Pravilnika o normiranim naponima distribucijske niskonaponske električne mreže i električnu opremu, propisano je da su normirane veličine nazivnog napona mreže 230 V između faznog i neutralnog vodiča, pri čemu u normalnim uvjetima mreže se preporučuje da se opskrbni napon na opskrbnim stezalkama ne razlikuje više od $\pm 10\%$, ukazuje žalitelj. Isto tako, nejasno je propisan uvjet koji postavlja naručitelj, smatra žalitelj. Naime, kada naručitelj traži nazivni napon 230 V, nerazumljivo je radi li se o izmjeničnom (VAC) ili istosmjernom (VDC) naponu, pa se niti ne može sa sigurnošću utvrditi što je ponuditelj u obvezi ponuditi da bi njegova ponuda bila sastavljena sukladno dokumentaciji o nabavi. S obzirom da je samim Pravilnikom dozvoljeno odstupanje, dok je naručitelj kao uvjet propisao točno određeni napon bez ikakve mogućnosti

odstupanja, pa isključivši i ono propisano Pravilnikom, kao što je nepotpuno i nejasno određen uvjet traženog nazivnog napona, navedena točka tehničkih specifikacija nameće preotegotne uvjete ponuditeljima slijedom čega je ista nezakonita, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da iz sadržaja žalbenog navoda proizlazi da mu nije jasna razina razumijevanja predmeta nabave od strane žalitelja. Istiće da je u poglavljima A.3. Osnovne tehničke značajke propisao nazivni napon 230 V nazivne frekvencije 50 Hz, iz čega je razvidno da se radi o izmjeničnom naponu. Kako je definirano tehničkim specifikacijama, brojilo u cijelosti mora zadovoljiti zahtjeve normi HRN EN 62053-21 ili jednakovrijedno, HRN EN 62052-11 ili jednakovrijedno, HRN EN 60038 ili jednakovrijedno, pri čemu citira dijelove tehničkih specifikacija. Također navodi da je nazivni napon brojila definiran Tehničkim uvjetima za obračunska mjerna mjesta u nadležnosti HEP ODS-a te da je normom HRN EN 60038 ili jednakovrijedno propisan nazivni napon od 230 V kao i dozvoljena odstupanja nazivnog napona u pogonskim uvjetima u mreži.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad nadalje, vezano za osnovne tehničke značajke brojila u dijelu A.3. tehničkih specifikacija, pod točkama C, D, E, F, J i K, navodi da se traži priključnica za vanjsko tipkalo beznaponska, priključenje dvožično. Navedenim zahtjevom naručitelj omogućuje bilo kojoj trećoj osobi da se spaja samostalno na brojila putem vanjskog tipkala. Međutim, vanjsko tipkalo dostupno svima potencijalno može dovesti do problema u korištenju sustava na način da se napon prema instalaciji korisnika pusti i u nevrijeme, dok bi puštanje napona u kontroliranim uvjetima prema instalaciji korisnika bila sigurnija i prihvatljivija opcija. Dapače, zahtjevom da tipkalo bude vanjsko onemogućuje se ponuditeljima koji imaju na raspolaganju brojila s integriranim tipkom za puštanje napona sudjelovanje u postupku nabave, iako bi potencijalno mogli zadovoljiti ostale tehničke zahtjeve. Žalitelj ističe da je slijedom navedenog, dokumentacija o nabavi u navedenom dijelu ograničavajuća te nezakonita.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad nadalje u žalbi, vezano za osnovne tehničke značajke brojila u dijelu A.3. tehničkih specifikacija, navodi da je tražen je profil opterećenja 1, profil opterećenja 2 i profil opterećenja 3 s različitim karakteristikama ovisno o broju kanala koji se traži i minimalnim danima podataka koji se traži pa se tako npr. za stavku troškovnika 1. grupe 1. traži registrator 15 minutnih podataka, programski promjenjiv, minimalno 2-kanalni, sa registracijom podataka najmanje 60 dana, profil opterećenja 2: registrator dnevnih podataka programski promjenjiv, minimalno 6-kanalni, sa registracijom podataka najmanje 366 dana, profil opterećenja 3: registrator 10 minutnih podataka parametara kvalitete el. energije programski promjenjiv, minimalno 1-kanalni, sa registracijom podataka najmanje 30 dana.

S tim u vezi, a imajući u vidu da se memorije za pohranu mjernih podataka u brojilima organiziraju po strukturi FIFO, odnosno kada se memorija napuni, brišu se stari podaci i zamjenjuju novima, žalitelj smatra da je prekomjeran zahtjev naručitelja tražiti pohranu podataka na rok čak od godinu dana. Upravo iz razloga što se radi o naprednim brojilima, ista funkcioniraju na principu slanja podataka, a ne dugotrajne pohrane podataka. Funkcija udaljenog očitanja i praćenja stanja potrošnje upravo je ta da se omogući efikasno slanje podataka tim više budući da brojila preko traženih modula svakodnevnim slanjem podataka, omogućuju registraciju. istih i pohranjivanje na server naručitelja, odnosno direktnu komunikaciju s HES-om.

Također ističe da je u dijelu tehničkih specifikacija, A.4.1.6., traženo da uređaji imaju bateriju ili superkondenzator koji treba osigurati rad internog sata i detekciju neovlaštenog pristupa minimalno 7 dana bez prisustva napona napajanja. Dakle, i u navedenom dijelu se traži dodatno osiguranje, bez obzira na konstantno slanje podataka i komunikaciju s HES-om. Navedeno je također ograničavajuće jer se onemogućuje nuđenje onih uređaja koji bi imali interni pričuvni sustav koji bi nakon nestanka napona slao podatke na HES i u nekom kraćem vremenskom intervalu od traženih 7 dana. Slijedom toga, žalitelj smatra da su zahtjevi naručitelja i u navedenom dijelu tehničkih specifikacija preotegotni, odvraćajući te s tim u vezi nezakoniti.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje u žalbi navodi da je u točki A.4.2.5 tehničkih specifikacija vezano za programiranje iščitanih sljedova podataka na brojilu propisano sljedeće: tvornički programiran slijed cikličkog prikaza podataka na pokazniku - svakih 10 sekundi izmjena podatka. Navedeni zahtjev naručitelja nije nužan za provođenje ovog postupka nabave, a pogotovo kada se uzme u obzir da su u tabličnom prikazu u oznakama pod 1.6.1, 1.6.2, 2.6.1 i 2.6.2 nametnuti dodatni uvjeti vezano za sheme prikaza na način da se traži prikaz podataka o maksimalnoj preuzetoj djelatnoj snazi i tarifi tekućeg obračunskog perioda (P+, P-tarifa, T1 i T2). Naime, svi parametri se očitavaju na daljinu, a slijed prikazanih podataka prilikom očitanja ne bi trebao biti odlučan tako dugo dok sustav funkcioniра. Dapače, na navedeni način se onemogućuje podnošenje ponuda onim ponuditeljima koji bi ispunili sve druge tehničke uvjete, ali ciklički prikaz podataka na pokazniku ne bi sadržavao sve informacije koje je naručitelj predvidio. Budući da se podaci očitavaju na daljinu, ciklički prikaz podataka, a pogotovo u dijelu o maksimalnoj preuzetoj snazi i tarifi obračunskog perioda nisu odlučni za rad sustava, nego predstavljaju odvraćajući uvjet za ostale ponuditelje, zaključuje žalitelj.

Konačno, žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad navodi da naručitelj propisuje prekomjerne zahtjeve vezano za trofazna brojila u dijelu A.3 tehničkih specifikacija i tablici B traženo/nuđeno, a vezano za mogućnost mjerjenja smjera rotirajućeg polja. Navedena karakteristika nije odlučna za funkcioniranje trofaznog brojila niti je od posebnog utjecaja za konkretan postupak nabave, već služi isključivo da odvratи potencijalne ponuditelje od prijave u postupak nabave. Tim više što se radi o daljinskom očitanju, nejasna je važnost mogućnosti mjerjenja smjera rotirajućeg polja.

U odnosu na prethodno iznesene žalbene navode, ukazuje se da je riječ o tehničkim karakteristikama (priključnica za vanjsko tipkalo, profili opterećenja, baterija ili superkondenzator, programiranje iščitanih sljedova te smjer rotirajućeg polja) koje također osporava žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb u svojoj žalbi. Naručitelj u odgovoru na žalbu u dijelu ovih osporenih odredaba dokumentacije o nabavi ponavlja detaljnu i obuhvatnu argumentaciju i činjenice koje je naveo i u odgovoru na žalbu žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb, koju stoga nije potrebno ovdje ponavljati.

Zajedničko svim prethodno citiranim žalbenim navodima je da žalitelji osporavaju dijelove dokumentacije o nabavi koji se tiču proizvoda koji su predmet nabave predmetnog postupka, pri čemu osporavaju neke od traženih tehničkih karakteristika koje su propisane tehničkom specifikacijom. Žalitelji Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad ukazuju na činjenicu da naručitelj posjeduje sustav za daljinsko očitanje i upravljanje brojilima od dva proizvođača pa stoga smatraju da su svi drugi proizvođači brojila i koncentratora podatka, različiti od ovih čije sustave posjeduje naručitelj, u otežanom položaju jer moraju ulaganjem dodatnih troškova osigurati kompatibilnost s postojećim sustavom. Žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb navodi da se dijelovima tehničke specifikacije pogoduje trgovcu, gospodarskom subjektu sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, koji navodno jedini može ponuditi brojila i koncentratore podataka od dva proizvođača, upravo onih čije sustave za daljinsko očitanje i upravljanje naručitelj posjeduje.

Stoga je potrebno citirati odredbe dokumentacije o nabavi koje su u vezi, odnosno osporene žalbenim navodima.

Prema odredbama točke 2.1. dokumentacije o nabavi predmet nabave je napredna mjerna infrastruktura (grupa 1.: napredna mjerna infrastruktura G3 PLC; grupa 2: napredna mjerna infrastruktura GPRS/LTE), a sve u skladu s dokumentacijom o nabavi i tehničkim specifikacijama u kojima su naznačeni nazivi, količine te ostali uvjeti potrebnii za sastavljanje ponude.

U stavkama troškovnika 1. do 4. grupe 1. predmeta nabave, naručitelj nabavlja jednofazna i trofazna elektronička brojila, u stavki 5. koncentrator podataka, dok u stavci 6. pod šifrom 0430030040, brojilo trofazno multifunkcijsko kombi univerzalno intervalno s mjeranjem snage i registracijom 15 minutnih podataka s integriranim funkcijama nadzora i upravljanja.

U stavkama troškovnika 1. do 3. grupe 2. predmeta nabave naručitelj nabavlja jednofazna i trofazna statička kombi brojila, dok u stavci 4. pod šifrom 0430030050, brojilo trofazno

multifunkcijsko kombi univerzalno intervalno, s pripadajućim gprs/lte komunikatorom, s mjerenjem snage i registracijom 15 minutnih podataka s integriranim funkcijama nadzora i upravljanja.

Nadalje, u uvodnom dijelu dokumentacije o nabavi pod naslovom „Tehničke specifikacije za nabavu napredne mjerne infrastrukture“, propisano je da su tehničkom specifikacijom opisana napredna brojila i koncentratori podataka koji čine naprednu mjeru infrastruktuру. Implementacija napredne mjerne infrastrukture u vidu naprednih brojila kod krajnjih kupaca te PLC koncentratora i sumarnih (multifunkcijskih) brojila u transformatorskim stanicama srednji napon/niski napon, omogućuje daljinsko očitavanje brojila, izdavanje računa na osnovu mjesecne potrošnje, detaljnije podatke o kretanju potrošnje električne energije za krajnje kupce, razvoj novih usluga, precizniji izračun gubitaka te lociranje područja s povećanim gubicima.

Nadalje je propisano da su tehničkom specifikacijom opisana jednofazna i trofazna brojila djelatne energije i snage za korištenje na obračunskim mjernim mjestima kupaca kategorije kućanstvo, jednofazna i trofazna kombi (djelatna i jalova energija i snaga) brojila za korištenje na obračunskim mjernim mjestima kupaca kategorije poduzetništvo, koncentratori podataka za komunikacijsku vezu naprednih brojila i AMM sustava (sustav za daljinsko upravljanje i očitavanje naprednih brojila) te multifunkcijska brojila za korištenje na obračunskim mjernim mjestima korisnika mreže u neizravnom i poluiravnom spoju kao i korištenje na kontrolnim mjernim mjestima u TS 20(10)/0,4 kV na niskonaponskoj strani transformatora.

U uvodnom dijelu tehničke specifikacije naručitelj također propisuje da je u predmetnom postupku javne nabave potrebno osigurati kompatibilnost s postojećim AMM sustavima korisnika. Naime, propisano je da očitavanje podataka iz nuđenih naprednih brojila i nuđenih G3-PLC brojila preko ponuđenog G3-PLC koncentratora mora biti moguće iz oba sustava za daljinsko očitanje i upravljanje naprednim brojilima korisnika: 1. SEP2W System, proizvođača Iskraemeco, 2. Advance, proizvođača Landis+Gyr. Također je propisano da je kompatibilnost s postojećim AMM sustavima korisnika potrebno osigurati nakon sklapanja okvirnog sporazuma s odabranim ponuditeljem.

U preostalim dijelovima tehničke specifikacije naručitelj za svaku od stavaka troškovnika grupe 1. i 2. predmeta nabave, odnosno za svaki od uređaja koji nabavlja u ovom postupku, propisuje njegove tražene tehničke osobine (mjesto i način uporabe, standarde i norme, osnovne tehničke značajke, ostale zahtjeve) kao i tablicu specifikacija traženo/ponuđeno.

Detaljnije razrađeni zahtjevi koji se odnosne na kompatibilnost propisani su točkama A.4.3.2. u odnosu na sva brojila koja naručitelj nabavlja, gdje je propisano nuđena brojila trebaju biti u skladu sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima korisnika te podržavati provedbu osnovnih poslovnih procesa navedenih u tablici 1. Ta tablica sadrži pregled osnovnih poslovnih procesa sustava daljinskog očitavanja i upravljanja G3-PLC brojilima.

Kako bi provjerio postojanje kompatibilnosti, naručitelj je propisao testiranje uzorka nuđene robe u fazi pregleda i ocjene ponuda te testove prihvaćanja brojila nakon sklapanja okvirnog sporazuma. U fazi pregleda i ocjene ponude testira se interoperabilnost nuđenih brojila i koncentratora podataka različitih proizvođača. Testiranje interoperabilnosti provodi se korištenjem sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik ili sustavima daljinskog očitavanja koje može osigurati ponuditelj za potrebe testiranja. Nakon sklapanja okvirnog sporazuma, korisnik nabavlja uzorak nad kojim se nakon ugradnje u distribucijsku mrežu provode testovi prihvaćanja kojima se testira sukladnost nuđenih brojila/koncentratora sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik te podržavanje osnovnih poslovnih procesa navedenih u tablici 1.

Konkretni dijelovi tehničke specifikacije koje osporavaju žalitelji IKOM d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, citirani su u njihovim žalbenim navodima, provjereni su od strane žalbenog tijela uvidom u tehničku specifikaciju, a kako je utvrđeno da ih žalitelji ispravno citiraju nije ih potrebno ovdje ponavljati.

U odnosu na žalbene navode potrebno je citirati sljedeće odredbe ZJN 2016. Člankom 369. propisano je da sektorski naručitelj određuje predmet nabave na način da predstavlja tehničku, tehnološku, oblikovnu, funkcionalnu ili drugu objektivno odredivu cjelinu. Članom 370. stavkom 1. tog Zakona propisano je da sektorski naručitelj može podijeliti predmet nabave na grupe na temelju objektivnih kriterija, primjerice prema vrsti, svojstvima, namjeni, mjestu ili vremenu ispunjenja, u kojem slučaju određuje predmet i veličinu pojedine grupe, uzimajući u obzir mogućnost pristupa malih i srednjih gospodarskih subjekata postupku javne nabave.

Člankom 206. stavkom 1. propisano je da se tehničkim specifikacijama utvrđuju tražene karakteristike radova, robe ili usluga koje se nabavljaju, dok je stavkom 2. propisano da tehničke specifikacije moraju svim gospodarskim subjektima omogućiti jednak pristup postupku javne nabave i ne smiju imati učinak stvaranja neopravdanih prepreka za otvaranje javne nabave tržišnom natjecanju. Nadalje, člankom 207. stavkom 2. propisano je da se tražene karakteristike mogu također odnositi i na određen proces ili metodu proizvodnje ili izvedbu tražene robe.

Člankom 210. stavkom 1. ZJN 2016 propisano je da tehničke specifikacije ne smiju upućivati na određenu marku ili izvor, ili određeni proces s obilježjima proizvoda ili usluga koje pruža određeni gospodarski subjekt, ili na zaštitne znakove, patente, tipove ili određeno podrijetlo ili proizvodnju ako bi to imalo učinak pogodovanja ili isključenja određenih gospodarskih subjekata ili određenih proizvoda, osim ako je to opravданo predmetom nabave.

Konačno, pravilima o teretu dokazivanja u postupku pred Državnom komisijom u članku 403. stavku 1. propisano je da je u žalbenom postupku svaka stranka dužna iznijeti sve činjenice na kojima temelji svoje zahtjeve te predložiti dokaze kojima se te činjenice utvrđuju. Stavkom 2. tog članka propisano je da je žalitelj obvezan dokazati postojanje postupovnih prepostavki za izjavljivanje žalbe, kao i povrede postupka ili materijalnog prava koje su istaknute u žalbi, dok je stavkom 3. propisano da je naručitelj obvezan dokazati postojanje činjenica i okolnosti na temelju kojih je donio odluke o pravima, poduzeo radnje ili propustio radnje te proveo postupke koji su predmet žalbenog postupka.

Naručitelj u ovom postupku javne nabave, dakle, nabavlja opremu, napredna brojila i koncentratore podataka, koju je potrebno implementirati u postojeći sustav kojim naručitelj raspolaže, odnosno osigurati kompatibilnost s postojećim sustavima korisnika. Naime, očitavanje podataka iz nuđenih naprednih brojila i nuđenih G3-PLC brojila preko ponuđenog G3-PLC koncentratora mora biti moguće iz oba sustava za daljinsko očitanje i upravljanje naprednim brojilima koje naručitelj posjeduje, onima proizvođača Iskraemeco i Landis+Gyr. U odnosu na takve odredbe dokumentacije o nabavi treba istaknuti da ZJN 2016 daje mogućnost naručitelju da određuje predmet nabave sukladno svojim potrebama te u dokumentaciji o nabavi može personalizirati svoje traženje, vodeći računa pri tome o temeljnim načelima javne nabave. Prema tome, izrada dokumentacije o nabavi, što uključuje i sastavljanje tehničkih specifikacija robe koja se nabavlja, u ovlasti je naručitelja. Zakonodavac je odredbama o tehničkim specifikacijama naručitelju omogućio široke mogućnosti prilikom njihovog formiranja, što se opravdava činjenicom da naručitelj najbolje poznaje robu koju treba nabaviti te sam može najbolje odrediti zahtjeve koje je potrebno ispuniti da bi se dobili željeni rezultati. Stoga nije protivno odredbama ZJN 2016 uvjetovanje predmeta nabave kompatibilnošću s postojećim sustavom, kojim naručitelj raspolaže.

Nastavno na navedeno, ne mogu se prihvati navodi žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, koji se odnose na dijelove dokumentacije o nabavi koji su u vezi s pitanjem kompatibilnosti i interoperabilnosti, propisanih u uvodnom dijelu tehničke specifikacije te točki A.4.3.2. u odnosu na sva brojila koja se nabavljaju. Žalbeno tijelo je suglasno s navodima naručitelja da je takvo propisivanje u skladu sa načelima svrhovitog trošenja javnih sredstava jer postoji brojni troškovi povezani sa uvođenjem novih sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima, zatim da uvođenje novog sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje naprednim brojilima zahtjeva dugotrajnu implementaciju i testiranje svih poslovnih procesa kao i integraciju brojila/komunikatora/koncentratora različitih proizvođača u novi sustav za

daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima. U tom smislu je ocjena ovog tijela da se ne može nametati naručitelju obveza nabavljanja novog sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima, odnosno da je njegovo propisivanje odredaba dokumentacije o nabavi u ovom dijelu opravdano i zakonito. Naručitelj je također odredio način provjere kompatibilnosti te jasno i nedvosmisleno propisao odredbe koje se tiču pitanja testiranja uzoraka nuđene robe u fazi pregleda i ocjene ponuda te testova prihvaćanja brojila nakon sklapanja okvirnog sporazuma.

Nadalje, što se tiče navoda žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, kojima žalitelji osporavaju konkretnе dijelove tehničke specifikacije, tražene minimalne tehničke karakteristike robe koja je predmeta nabave, žalitelj IKOM d.o.o., Zagreb navodi da se tehničkom specifikacijom pogoduje gospodarskom subjektu Brodometalurgija d.o.o., Split, jer je riječ o subjektu koji nudi proizvode proizvođača Iskraemeco i Landis +Gyr, a da su tehničke specifikacije i ostali uvjeti iz dokumentacije o nabavi prilagođeni brojilima spomenutih proizvođača. Međutim, žalitelj ne dostavlja dokaze da bi taj gospodarski subjekt bio jedini koji može ponuditi proizvode tih proizvođača, a dostavljenim katalozima proizvođača Iskraemeco i Landis+Gyr nije dokazao navode da je naručitelj zatvorio natjecanje za ostale proizvođače brojila i koncentratora na tržištu. Samo dio osporenih tehničkih karakteristika vidljiv je u katalozima dostavljenima u prilogu žalbe, a iz žalbenih navoda žalitelja ionako je vidljivo da žalitelj osporava pojedine tehničke karakteristike na način da traži prilagodavanje istih proizvodu kojega je spremam ponuditi u predmetnom postupku javne nabave. Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad ne osporava konkretne minimalne tehničke karakteristike na način da bi tvrdio da se njima pogoduje konkretnom proizvođaču, već na način da navodi da su odredbe dokumentacije o nabavi nejasne, kontradiktorne, otežavajuće, tehnički neopravdane.

U odnosu na ove navode žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad treba ponoviti da naručitelj posjeduje sustave za daljinsko očitanje i upravljanje naprednim brojilima proizvođača Iskraemeco i Landis+Gyr pa je u tom smislu životno i logično da bi i brojila i koncentratori tih proizvođača udovoljavali traženim tehničkim specifikacijama. Međutim, to ne znači da nema drugih proizvođača te opreme koja udovoljava svim traženim karakteristikama i proizvođač koje će moći osigurati kompatibilnost sa postojećim sustavima za daljinsko očitavanje koje posjeduje naručitelj, jer suprotno žalitelji nisu dokazali u ovom žalbenom postupku. Naručitelj u odnosu na sve navode koji se tiču pogodovanja, odnosno pojedinih traženih minimalnih tehničkih karakteristika, tijekom žalbenog postupka opširno, detaljno, stručno i argumentirano obrazlaže svaki od zahtjeva tehničke specifikacije. Stoga, iz ukupnosti činjenica i dokaznog materijala za ocijeniti je da žalitelji Utimac Vision d.o.o., Zagreb, IKOM d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad nisu dokazali svoje tvrdnje da bi nezakonite bile odredbe dokumentacije o nabavi u dijelu tražene kompatibilnosti sa postojećim sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima niti one iz dijelova tehničke specifikacije koje se tiču pojedinih traženih minimalnih tehničkih karakteristika robe koja je predmet nabave.

U ovom dijelu preostaje ocijeniti žalbeni navod žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb koji se tiče trofaznog multifunkcijskog kombi brojila. Citiran je opis traženog aparata u stavci 6. troškovnika grupe 1. predmeta nabave kao i u stavci 4. troškovnika grupe 2. predmeta nabave te je prvenstveno za ocijeniti da nije u pravu žalitelj kada navodi da je riječ o proizvodima identičnih šifri i naziva, jer se u ta dva dijela razlikuju. U odnosu na navode koji se tiču toga da nema mjesta nabavljanju tog brojila u grupi 1. predmeta nabave, naručitelj u dokumentaciji o nabavi opisuje koji su proizvodi predmet nabave u grupi 1. dok tijekom žalbenog postupka pojašnjava da se multifunkcijsko brojilo (stavka troškovnika 6.) ugrađuje u trafostanici neposredno uz koncentrator podataka, komunikacijski se povezuje s koncentratorom podataka i komunicira sa sustavom daljinskog očitavanja putem komunikatora unutar koncentratora podataka te služi za kontrolno mjerjenje ukupne potrošnje niskonaponskog područja trafostanice, nadzor i mjerjenje tehničkih gubitaka. U tom smislu je za ocijeniti da sve stavke troškovnika grupe 1. predmeta nabave čine jednu zaokruženu funkcionalnu cjelinu. Konačno, žalbeno tijelo smatra da dostavljenom izjavom gospodarskog subjekta Sagemcom

iz sadržaja koje proizlazi da taj proizvođač u svom assortimanu nema multifunkcijsko brojilo (stavka troškovnika 6.) koje udovoljava traženim karakteristikama iz tehničke specifikacije, žalitelj nije dokazao da brojilo traženih karakteristika može ponuditi jedino proizvođač Landis+Gyr.

Slijedom navedenog, žalbeni navodi žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb, IKOM d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad ocijenjeni su neosnovanima.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad nadalje navodi da je u dijelovima dokumentacije o nabavi nejasno što je njome propisano i kakve uvjete bi ponuditelj trebao zadovoljiti prilikom nuđenja proizvoda i što točno traži naručitelj da bi ponuda bila sastavljena sukladno odredbama dokumentacije. Naime, vezano za grupu 1. predmeta nabave, stavke 1. - 4. troškovnika, ističe da je nejasno traži li naručitelj isključivo proizvode dva proizvođača te ako je to uistinu obveza ponuditelja, znači li to da svaki proizvođač mora ispuniti sve uvjete propisane tehničkim specifikacijama, uključujući i da svaki nuđeni proizvod različitog proizvođača mora imati istu cijenu. Ako je tome tako, a imajući u vidu da varijante ponude nisu dopuštene, naručitelj ograničava tržišno natjecanje uvjetovanjem istih cijena različitim proizvođačima, smatra žalitelj. U situaciji kada se uvjetuje dostavljanje ponuda za proizvode različitih proizvođača po istim cijenama, temelj tržišnog natjecanja je prekršen i zloupotrebljen u cijelosti.

S tim u vezi žalitelj također postavlja pitanje isporuke navedenih proizvoda. Naime, u situaciji kada je za stavke 1. - 4. troškovnika za grupu 1. predmeta nabave propisano da isporučitelj treba isporučiti ugovorenu količinu G3-PLC brojila uz najmanju zastupljenost od 10% ili uz najveću zastupljenost od 80% pojedinog proizvođača brojila, tim više je inzistiranje naručitelja na nuđenju proizvoda više proizvođača nejasno. Naime, s obzirom da se u ovom postupku nabave radi o okvirnim količinama koje se nabavljaju, postoji mogućnost da će ponuditelj isporučiti isključivo proizvode jednog proizvođača (maksimalna zastupljenost od 80% pojedinog proizvođača), a sve budući da nije propisano kako i na koji način naručitelj bira koji će se proizvodi i kojeg proizvođača ugrađivati u postojeći sustav. Zaključno, u točki 2.4. dokumentacije za stavke troškovnika 1. - 4. grupe 1. predmeta nabave naručitelj navodi da je ponuditelju dozvoljeno nuditi G3-PLC brojila minimalno dva proizvođača, dok je u dijelu A. tehničkih specifikacija, „Interoperabilnost“, naručitelj propisao da ponuditelj nudi G3-PLC brojila dva ili više proizvođača. Stoga, naručitelj nije uskladio točku 2.4. dokumentacije o nabavi i tehničke specifikacije u citiranom dijelu, a sve budući da iz dokumentacije proizlazi kako je istovremeno ponuditeljima dozvoljeno nuditi odnosno obveza nuđenja G3-PLC brojila dva ili više proizvođača.

Nadalje žalitelj navodi da u odnosu na stavku 5. troškovnika grupe 1. predmeta nabave, naručitelj je u točki 2.4. dokumentacije o nabavi propisao da ponuditelj ima mogućnost nuđenja uređaja dva ili više proizvođača, dok je u dijelu A tehničkih specifikacija, Interoperabilnost, naručitelj propisao da ponuditelj nudi G3-PLC koncentratore dva ili više proizvođača. Stoga, naručitelj nije uskladio točku 2.4. dokumentacije i tehničke specifikacije u citiranom dijelu, smatra žalitelj, a sve budući da se ponuditeljima ostavlja mogućnost nuđenja uređaja dva ili više proizvođača, a nije isključena mogućnost nuđenja proizvoda isključivo jednog proizvođača, kako je to propisano točkom 2.4. dokumentacije o nabavi, dok se istovremeno tehničkim specifikacijama nameće obveza nuđenja koncentratora dva ili više proizvođača.

Žalitelj također ističe da je, imajući u vidu dio F dokumentacije o nabavi, a vezano za kriterij za odabir ponude, naručitelju izuzetno važna mogućnost pojave kvarova pa se slijedom toga boduje jamstveni rok brojila i koncentratora podataka za grupu 1. predmeta nabave. S tim u vezi ponovno se uvjetuje ponuditeljima da nude proizvode različitih proizvođača s istim jamstvenim uvjetima. Dakle, ne samo da se ponuditelje ograničava u odnosu na cijenu, već i u odnosu na duljinu jamstvenog roka, na način da različiti proizvođači moraju nuditi jednake jamstvene uvjete, ukazuje žalitelj. Istovremeno, naručitelj izričito u točki 2.4. dokumentacije o nabavi propisuje da je za stavku 6. troškovnika grupe 1. dozvoljeno nuditi robu samo jednog proizvođača i jedan tip proizvoda, a bez bilo kakvog dodatnog objašnjenja u tehničkim specifikacijama iz kojeg razloga je nuđenje navedenog

proizvoda iste grupe predmeta nabave određeno na drugačiji način. Isto tako, navedena stavka troškovnika nije predmet bodovanja prilikom ocjenjivanja ekonomski najpovoljnije ponude. Također, za sve stavke troškovnika grupe 2. predmeta nabave dozvoljeno je nuditi robu samo jednog proizvođača i jedan tip proizvoda, a nuđenje alternativnih proizvođača, varijanti ili inaćica specificirane robe nije dopušteno. Slijedom navedenog, navedeno postupanje naručitelja je očito ograničavajuće, nejasno je i neobrazloženo zašto je istovremeno omogućeno nuditi proizvode više proizvođača, dapače u pojedinim slučajevima se navedeno uvjetuje, dok se istovremeno za istu grupu predmeta nabave traže proizvodi samo jednog proizvođača i jedan tip proizvoda.

Nadalje, u odnosu na mogućnost testiranja uzoraka navedene robe, žalitelj ističe da je tehničkim specifikacijama predviđeno testiranje u fazi ocjenjivanja ponude te testiranje prihvaćanja brojila nakon sklapanja sporazuma. S tim u vezi, u točkama C, D, E, F i G tehničkih specifikacija, točka A.6.2. testiranje u fazi ocjene ponuda povezane s točkom A.6.3. testiranje prihvaćanja brojila nakon sklapanja okvirnog sporazuma, a sve imajući u vidu da je naručitelj nejasno odredio mogućnosti odnosno obvezu nuđenja proizvoda različitim proizvođačima, naručitelj je također propisao da će se testirati uzorak u fazi ocjene ponuda, dok će se u fazi nakon sklapanja okvirnog sporazuma testirati najmanje 1% ukupne količine brojila i komunikatora koji su predmet nabave pa je dokumentacija i u ovom dijelu nerazumljiva. Naime, žalitelju je nejasno je da li se testiranje uzoraka opisano točkom A.6.2. tehničkih specifikacija obavlja na uzorcima svih proizvođača čija roba se nabavlja ili samo nekih, je li ponuditelj u obvezi dostaviti samo jedan uzorak ili se dostavlja po jedan uzorak od svakog proizvođača čija roba se nudi. Isto tako, nejasno mu je zašto bi se pristupalo ponovnom testiranju robe nakon sklapanja okvirnog sporazuma na način opisan točkom A.6.3. tehničkih specifikacija budući da je naručitelj dužan već prilikom ocjenjivanja ponuda utvrditi sukladnost proizvoda s traženim tehničkim specifikacijama.

Imajući u vidu sve navedeno, žalitelj smatra da je dokazao kako je dokumentacija o nabavi u citiranom dijelu nejasna, konfuzna, dvosmislena, a postupanje naručitelja direktno utječe na tržišno natjecanje, slijedom čega je dokumentacija u točki 2.4. te točki 2.3. tehničke specifikacije, u citiranom dijelu A, kao i točki A.6.2. testiranje u fazi ocjene ponuda za točke C, D, E, F i G tehničkih specifikacija, nezakonita.

Naručitelj u odgovoru na žalbu citira osporene dijelove dokumentacije o nabavi te navodi da je izraz „dva ili više proizvođača“ jednakovrijedan izrazu „minimalno dva proizvođača“ kao i izrazu „ima mogućnost nuđenja uređaja dva ili više proizvođača“. Vezano za grupu 1. predmeta nabave za stavke troškovnika 1. – 5. vrlo je jasno da naručitelj traži nuđenje proizvoda najmanje dva različita proizvođača, a svaki od nuđenih proizvoda mora ispuniti sve uvjete propisane tehničkim specifikacijama, ističe naručitelj. Vezano za grupu 1. predmeta nabave za stavku troškovnika 6. vrlo je jasno da naručitelj traži nuđenje proizvoda jednog proizvođača. Nuđeni proizvod mora ispuniti sve uvjete propisane tehničkim specifikacijama. Vezano za grupu 2. predmeta nabave za stavke troškovnika 1. – 4. vrlo je jasno da naručitelj traži nuđenje proizvoda jednog proizvođača. Nuđeni proizvod mora ispuniti sve uvjete propisane tehničkim specifikacijama, ističe naručitelj.

Naručitelj detaljno pojašnjava što čini predmet nabave za grupu 1. te ističe da svaki ponuđeni uređaj mora ispuniti traženo tehničkim specifikacijama u dijelu koji se odnosi na stavke troškovnika za koje se uređaj nudi. Testiranje u fazi pregleda ponude obavlja se na svim tipovima brojila koje ponuditelj nudi. Zahtjev interoperabilnosti, tj. za nuđenje brojila dva različita proizvođača koji zadovoljavaju tražene tehničke karakteristike te provođenje testiranja mogućnosti međusobne komunikacije danas je gotovo uobičajeni zahtjev u većini postupaka javne nabave naprednih brojila koja komuniciraju putem G3-PLC tehnologije (grupa 1 stavke Troškovnika 1-4). Ispunjavanje zahtjeva interoperabilnosti štiti operatore distribucijskog sustava od monopola proizvođača, jer iako su brojila i koncentratori podataka proizvedeni u skladu s istim standardima, unutar samih standarda postoji dovoljno prostora različitih podešavanja da uređaji različitih proizvođača ne mogu međusobno komunicirati. Ispunjavanje zahtjeva interoperabilnosti kod nabave naprednih brojila obveza je operatora distribucijskog sustava, ističe naručitelj.

Naručitelj dalje u odgovoru na žalbu pojašnjava što čini predmet nabave za grupu 2. te navodi da je kontrola udjela isporučenih količina pojedinog proizvođača brojila (najmanje od 10%, a najviše do 80%) jednostavna i provodi se kod zaprimanja brojila. Dodatno, isporučitelj je u skladu s tehničkom specifikacijom poglavlje A.8.2. obvezan uz svaku isporuku brojila dostaviti naručitelju podatke iz kojih je isto tako vidljiv udio isporučenih količina pojedinog proizvođača brojila, u prikladnom električkom obliku: popis serijskih brojeva isporučenih brojila po distribucijskom području u xls tablici, izvješća o ispitivanju svih mjerila pohranjena u txt ili pdf formatu. Istiće da je jasno, nedvosmisleno i jednak za bilo kojeg potencijalnog ponuditelja naveo uvjete koje je potrebno zadovoljiti prilikom nuđenja proizvoda za svaku pojedinu stavku troškovnika. Određivanje cijene i duljine jamstvenog roka iznad minimalno tražene granice za pojedine stavke troškovnika u isključivoj je slobodnoj volji ponuditelja.

Istiće da, kako je navedeno u tehničkim specifikacijama, koristi dva sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koji su među najvećim i najzastupljenijim sustavima unutar Europske unije. Oba sustava koje koristi naručitelj posjeduju iste funkcionalnosti te stvaraju dodatnu sigurnost u slučaju tehničkih poteškoća kada jedan sustav privremeno može nadomjestiti drugi. Naručitelj tumači da provodi testiranje uzorka svakog nuđenog brojila i koncentratora podataka dostavljenog u fazi ocjenjivanja ponude (poglavlje A.6.2) i dodatno u pogonskim uvjetima provodi testove prihvaćanja brojila i koncentratora podataka nakon sklapanja okvirnog sporazuma na uzorku od najmanje 1% ukupne količine brojila i koncentratora koja su predmet ove nabave (poglavlje 4.6.3). Unutar uzorka za testiranje u pogonskim uvjetima, brojila i koncentratora podataka pojedinog proizvođača trebaju biti zastupljena u približno istom postotku. U skladu s tehničkim specifikacijama, poglavljje A.6.2 Testiranje uzorka u fazi ocjenjivanja ponude, testiranje se provodi korištenjem sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi naručitelj ili sustavima daljinskog očitavanja koje može osigurati ponuditelj za potrebe testiranja. Tražene tehničke karakteristike ponuditelj za vrijeme ocjenjivanja ponude može dokazati bilo kojim sustavom daljinskog očitavanja kojeg može osigurati za potrebe testiranja, a nakon sklapanja okvirnog sporazuma, ponuditelj je dužan osigurati punu podršku naručitelju za ugradnju novih brojila u sustave daljinskog očitavanja koje koristi naručitelj. U skladu s tehničkim specifikacijama, poglavljje A.6.3., nakon sklapanja okvirnog sporazuma, naručitelj nabavlja uzorak nad kojim se nakon ugradnje u distribucijsku mrežu u pogonskim uvjetima provode testovi prihvaćanja kojima se testira sukladnost nuđenih brojila/koncentratora sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi naručitelj te podržavanje osnovnih poslovnih procesa navedenih u tablici 1. U testovima prihvaćanja mogu se provjeravati i ostale tehničke karakteristike uređaja navedene i tražene tehničkom specifikacijom, nuđene od strane isporučitelja te ugovorene. Isporučitelj je obvezan osigurati podršku integracije nuđene opreme u sustave za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik. Uzorak za testiranje sastoji se od najmanje 1% ukupne količine brojila i koncentratora koja su predmet ove nabave, navodi naručitelj.

Na kraju očitovanja na ovaj žalbeni navod, naručitelj navodi da je predviđenim testiranjem u dvije faze otklonjen rizik masovne ugradnje brojila koja u stvarnim pogonskim uvjetima ne bi zadovoljavala propisane razine uspješnosti daljinskog očitanja, postavljanja parametara, uključenja/isključenja brojila, nadzora kvalitete isporučene energije i slično. Naručitelj na ovaj način kontrolira je li izvršenje okvirnog sporazuma u skladu s uvjetima iz dokumentacije o nabavi kako bi spriječio nastanak veće štete i gubitak vremena. Pri tome se traženjem uzorka od 1% ukupne količine brojila i koncentratora podataka, na način da budu od svakog proizvođača zastupljeni u približno istom postotku, zasigurno ne može smatrati povredom načela razmjernosti, a i razvidno je da se testiraju funkcionalnosti za sve uređaje u realnim pogonskim uvjetima. Opseg i kriteriji testiranja su vrlo jasni i prema sličnom modelu se provode nabave brojila u većini velikih operatora distribucijskog sustava u Europskoj uniji, zaključuje naručitelj.

Ocenjujući osnovanost žalbenog navoda izvršen je uvid u točke dokumentacije o nabavi za koje žalitelj navodi da su nejasne, dvosmislene i konfuzne te je utvrđeno sljedeće. Točkom 2.4.

dokumentacije o nabavi, naslova „Troškovnik“, propisano je da u troškovnici po grupama sastavni dio ove dokumentacije o nabavi. Ponuditelj mora ispuniti sve tražene stavke iz troškovnika za grupu za koju podnosi ponudu, uključujući i popunjavanje rubrike proizvođač i tip.

U odnosu na grupu 1. dalje je propisano da za stavke troškovnika koje se odnose na G3-PLC brojila (stavke 1. – 4.) ponuditelju je dozvoljeno nuditi G3-PLC brojila minimalno dva proizvođača, koji u zajedničkom radu s ponuđenim G3-PLC koncentratorom moraju ispuniti sve funkcionalnosti navedene u tehničkoj specifikaciji. Za stavku troškovnika koja se odnosi na G3-PLC koncentrator (stavka 5.) ponuditelj ima mogućnost nuđenja uređaja dva ili više proizvođača. Za stavku troškovnika koja se odnosi na multifunkcijsko brojilo (stavka 6.) dozvoljeno je nuditi robu samo jednog proizvođača i jedan tip proizvoda.

U odnosu na grupu 2. propisano je da je za stavku troškovnika dozvoljeno nuditi robu samo jednog proizvođača i jedan tip proizvoda. Nuđenje alternativnih proizvođača, varijanti ili inačica specificirane robe nije dopušteno.

Naručitelj je u uvodnom dijelu tehničke specifikacije, pod naslovom Interoperabilnost, propisao da ponuditelj nudi: G3-PLC brojila dva ili više proizvođača, G3-PLC koncentrator dva ili više proizvođača. Nuđena G3-PLC brojila i G3-PLC koncentrator/i u zajedničkom radu moraju ispuniti sve funkcionalnosti navedene u ovoj tehničkoj specifikaciji. U realizaciji okvirnog sporazuma, isporučitelj treba isporučiti ugovorenu količinu G3-PLC brojila uz najmanju zastupljenost od 10% ili uz najveću zastupljenost od 80% pojedinog proizvođača brojila. U slučaju nuđenja G3-PLC koncentratora više proizvođača, u realizaciji okvirnog sporazuma, isporučitelj treba isporučiti ugovorenu količinu G3-PLC koncentratora uz najmanju zastupljenost od 10% ili uz najveću zastupljenost od 80% pojedinog proizvođača G3-PLC koncentratora.

Nadalje, u točki A.6.2. tehničke specifikacije, naslova „Testiranje uzoraka u fazi ocjenjivanja ponude“, propisano je da testiranje uzoraka u fazi pregleda i ocjena ponuda provodi naručitelj kako bi provjerio karakteristike uređaja navedene u ponudi. Predstavnici ponuditelja mogu, na poziv naručitelja, naznačiti testiranju uzoraka u fazi ocjenjivanja ponude i pružiti podršku u ocjenjivanju tehničkih karakteristika uređaja. U fazi pregleda i ocjene ponude testira se interoperabilnost nuđenih brojila i koncentratora podataka različitih proizvođača. Testiranje interoperabilnosti provodi se korištenjem sustava za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik ili sustavima daljinskog očitavanja koje može osigurati ponuditelj za potrebe testiranja.

U točki A.6.3. tehničke specifikacije, naslova „Testovi prihvaćanja brojila nakon sklapanja okvirnog sporazuma“, propisano je da nakon sklapanja okvirnog sporazuma, korisnik nabavlja uzorak nad kojim se nakon ugradnje u distribucijsku mrežu provode testovi prihvaćanja kojima se testira sukladnost nuđenih brojila/koncentratora sa sustavima za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik te podržavanje osnovnih poslovnih procesa navedenih u tablici 1. U testovima prihvaćanja mogu se provjeravati i ostale tehničke karakteristike uređaja navedene i tražene ovom tehničkom specifikacijom, nuđene od strane isporučitelja te ugovorene. Isporučitelj je obvezan osigurati podršku integracije nuđene opreme u sustave za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima koje koristi korisnik. Uzorak za testiranje sastoji se od najmanje 1% ukupne količine brojila i koncentratora koja su predmet ove nabave. Unutar uzorka za testiranje, brojila pojedinog proizvođača trebaju biti zastupljena u približno istom postotku.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, dakle, u odnosu na prethodno citirane odredbe dokumentacije o nabavi navodi da su one nejasne, konfuzne i dvosmislene, što znači da smatra da se naručitelj prilikom izrade dokumentacije o nabavi nije pridržavao odredaba članka 200. ZJN 2016. Stavkom 1. tog članka propisano je da dokumentacija o nabavi mora biti jasna, precizna, razumljiva i nedvojbeno te izrađena na način da omogući podnošenje usporedivih ponuda. Žalbeno tijelo ne nalazi nejasnoća i nerazumljivosti u citiranim odredbama dokumentacije o nabavi koje se tiču pitanja da li je potrebno ponuditi proizvode jednog ili više proizvođača za pojedine stavke troškovnika, minimalne i maksimalne zastupljenosti robe pojedinog proizvođača, te one o testiranju uzoraka. Dokumentacija o

nabavi je u točki 2.4., uvodnim dijelovima tehničke specifikacije koji se tiču interoperabilnosti, u točkama A.6.2. i A.6.3. jasna, razumljiva i nedvosmislena te se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je u točki 2.5. dokumentacije o nabavi kao rok isporuke robe naručitelj odredio 45 dana od dana stupanja narudžbenice na snagu, a navedeno je sadržano u prijedlogu okvirnog sporazuma i to u članku 7. stavku 10. S tim u vezi, žalitelj navodi da se radi o izuzetno kratkom roku određenom za isporuku robe. Naime, kada se uzme u obzir da ponuditelj nije u mogućnosti skladištiti svu robu koja je predmet nabave, a koja činjenica bi trebala biti općepoznata i naručitelju, a pogotovo kada se ima u vidu kako je naručitelj odredio predmet nabave u odnosu na proizvođače pojedinih proizvoda, nesporno je da će trebati određen vremenski period u kojem je ponuditelj u obvezi organizirati dobavu, a onda nastavno i otpremu svih proizvoda specificiranih narudžbenicom.

Budući da je naručitelj taj koji utvrđuje količine proizvoda koji su predmet narudžbenice, a s obzirom da je cilj javne nabave između ostalog i poticanje tržišnog natjecanja, odnosno omogućavanje ponuditeljima, a time i proizvođačima, koji su van Republike Hrvatske jednaku mogućnost sudjelovanja u postupcima nabave, tim više je rok isporuke proizvoda neobično kratak, smatra žalitelj. Kada se tome pridodaju posebni uvjeti koji su na snazi ne samo u Republici Hrvatskoj nego i globalno uzrokovani pandemijom koronavirusa, činjenica je da se tako kratkim rokom za isporuke robe onemogućava ponuditeljima koji imaju sjedište van Republike Hrvatske odnosno onima koji imaju manje skladišne kapacitete u Republici Hrvatskoj podnošenje ponuda. Stoga žalitelj smatra da je i u navedenom dijelu dokumentacija o nabavi nezakonita.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da paušalnim navođenjem i isticanjem povreda naručitelja te klasificirajući iste kao ograničavajuće za pojedine ponuditelje bez konkretnog dokaza na koji način je takvo postupanje nezakonito, naručitelj smatra da žalitelj nije dokazao povredu materijalnog prava koju u ovom žalbenom navodu ističe. Istiće da su rokovi isporuke jasno i nedvosmisleno propisani u dokumentaciji o nabavi, jednaki su za sve ponuditelje i razmjeri su predmetu nabave. Naručitelj smatra da rok isporuke od 45 dana od dana stupanja narudžbenice na snagu ne diskriminira ponuditelje koji imaju sjedište izvan Republike Hrvatske u odnosu na ponuditelje koji ga imaju. Također, naručitelj ističe da je navedeni rok za isporuku od 45 dana od dana stupanja narudžbenice na snagu korišten i u prethodnim postupcima javne nabave u kojima su sklopljeni okvirni sporazumi za nabavu brojila proizvođača unutar i izvan Republike Hrvatske. Navedeni rok za isporuku od 45 dana od dana stupanja narudžbenice na snagu pokazao se optimalnim u upravljanju skladišnim prostorom. Rok od 45 dana omogućuje kontinuiranu narudžbu upravo tolikih količina brojila da naručitelj ne dođe u situaciju naručivati brojila prerano dok je skladište još relativno popunjeno te uslijed isporuke brojila u kraćem vremenu od navedenog roka ne bude imao dostatnog skladišnog prostora. Tada bi naručitelj bio prinuđen neadekvatno skladištiti brojila i slijedom toga pretrptjeti štetu. Navedenim rokom za isporuku od 45 dana od dana stupanja narudžbenice, naručitelj ne želi biti izložen nepotrebnom riziku da slijedom eventualnog kašnjenja isporučitelja, bude u situaciji nemogućnosti zadovoljenja zahtjeva iz Uvjeta kvalitete isporuke električne energije, primjerice Općih pokazatelja kvalitete priključenja na mrežu, gdje je zajamčeni standard za T13 vrijeme priključenja građevine na mrežu jednostavnim priključkom, a koje se mjeri brojem dana od dana plaćanja prve uplate naknade za priključenje u skladu s ugovorom o priključenju na elektroenergetsku mrežu do dana otpreme obavijesti operatora distribucijskog sustava o spremnosti za priključenje, izuzev u onim slučajevima kada je potrebno riješiti imovinskopravne odnose prije priključenja građevine od 30 dana. Za neispunjenoj zajamčenog standarda naručitelj je dužan platiti propisano obeštećenje, na kraju očitovanja navodi naručitelj.

Žalitelj ispravo citira odredbu točke 2.5. dokumentacije o nabavi te članka 7. prijedloga okvirnog sporazuma, prema kojoj je rok isporuke robe po pojedinoj narudžbenici je 45 (četrdesetpet) dana od dana stupanja narudžbenice na snagu. Međutim, u žalbenom navodu niti ne ističe niti dokazuje da bi se u konkretnom slučaju radilo o specifičnoj vrsti robe koja bi zahtjevala bilo kakve posebne

uvjete proizvodnje niti da ju je moguće početi proizvoditi tek naknadno, po primjerice odobrenju naručitelja. Žalitelj samo navodi da bi imao probleme sa skladištenjem zbog količina koje se nabavljaju u ovom postupku te globalne situacije sa pandemijom. Iz žalbenog navoda je nejasno i koji bi to rok za isporuku žalitelju bio odgovarajući tako da žalbeno tijelo smatra da je u pravu naručitelj kada navodi da su rokovi isporuke jasno i nedvosmisleno propisani u dokumentaciji o nabavi, jednaki za sve ponuditelje i razmjerni predmetu nabave. Stoga se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da s obzirom da se u ovom konkretnom slučaju radi o nabavi velike vrijednosti roba, kako je to naručitelj definirao dokumentacijom o nabavi, naručitelj je postupio protivno odredbama ZJN 2016 prilikom sastavljanja dokumentacije u točki 3. Osnove za isključenje gospodarskog subjekta i u točki 4. Kriteriji za odabir ponuditelja (uvjeti sposobnosti) prilikom definiranja obveze dostave ažuriranih popratnih dokumenata. Prilikom opisivanja osnova za isključenje gospodarskog subjekta te kriterija za odabir ponuditelja (uvjeti sposobnosti), naručitelj je u točkama 3. i 4. naveo da će kao dokaz odsustva osnova za isključenje prihvati na određeno definirani način ispunjen obrazac Europske jedinstvene dokumentacije o nabavi u elektroničkom obliku (dalje: ESPD), dok je nastavno za provjeru informaciju prije donošenja odluke o odabiru ponuda naveo sljedeće: „U slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD ”.

Žalitelj ističe da budući da je odredbom članka 263. stavka 1. ZJN 2016 propisana obveza naručitelja, a ne mogućnost, u postupcima javne nabave velike vrijednosti ponuditelja tražiti dostavu ažuriranih popratnih dokumenata, to su dijelovi dokumentacije koje je žalitelj prethodno citirao, a odnose se na točke 3.1., 3.2., 3.3., 3.6., 4.1., 4.2.1. i 4.2.2. dokumentacije, nezakoniti budući je istima naručitelj protivno ZJN 2016 sam sebi ostavio mogućnost traženja ažurirane popratne dokumentacije. Čak i da je naručitelj imao neku drugu intenciju prilikom propisivanja navedenog, predmetna odredba je sporna, nejasna i dvojbena te slijedom toga, pored svega već navedenog, nezakonita, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu ističe da je dokumentacijom o nabavi, točkom 11., „Provjera ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu“, propisao kako slijedi: "Naručitelj će prije donošenja odluke u postupku javne nabave od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti da u primjerenom roku, ne kraćem od 5 (pet) dana, dostavi ažurirane popratne dokumente, radi provjere dokumenata traženih točkom 3. i 4. dokumentacije o nabavi, osim ako već ne posjeduje te dokumente". Naručitelj ističe da je nedvojbeno razvidno da je u potpunosti postupio u skladu sa člankom 263. stavak 1. ZJN 2016.

Ocenjujući osnovanost žalbenog navoda provjerene su činjenice koje navode stranke žalbenog postupka te je utvrđeno da je u pravu žalitelj kada navodi da je u točkama 3. „Osnove za isključenje gospodarskog subjekta“ i 4. „Kriteriji za odabir gospodarskog subjekta (uvjeti sposobnosti)“ naručitelj propisao koje ažurirane popratne dokumente će biti potrebno dostaviti u slučaju da naručitelj traži provjeru informacija navedenih u ESPD obrascu. Također je utvrđeno da naručitelj ispravno citira odredbu točke 11., „Provjera ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu“, gdje je propisano da će naručitelj prije donošenja odluke o odabiru od ponuditelja koji je podnio ekonomski najpovoljniju ponudu zatražiti dostavu ažuriranih popratnih dokumenata, radi provjere uvjeta traženih točkom 3. i 4. dokumentacije o nabavi. Sadržaj točke 11. dokumentacije o nabavi sukladan je odredbama iz članka 263. ZJN 2016 kojima je propisana obveza naručitelja da u postupcima javne nabave velike vrijednosti od ponuditelja traži dostavu ažuriranih popratnih dokumenata. Iz utvrđenih činjenica proizlazi da dokumentacija o nabavi sadrži kontradiktorne odredbe te je potrebno dio sadržaja točaka 3. i 4. dokumentacije o nabavi uskladiti s odredbama iz točke 11. dokumentacije, odnosno odredbama članka 263. ZJN 2016. Slijedom navedenog, žalbeni je navod ocijenjen osnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad citira odredbe točke 4.2.2. dokumentacije o nabavi kojom je propisano čime se dokazuje tehnička i stručna sposobnost s obzirom na proizvode

koji se moraju isporučiti navodeći da se radi o odredbama propisanim suprotno ZJN 2016. Ukazuje da se sukladno članku 268. stavku 1. točki 13. ZJN 2016, tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta može, između ostalog, s obzirom na proizvode koji se moraju isporučiti, dokazati: a) uzorcima, opisima ili fotografijama čija autentičnost mora biti potvrđena na zahtjev javnog naručitelja te b) potvrdoma koje izdaju nadležni instituti za kontrolu kvalitete ili agencije priznate stručnosti kojima se potvrđuje sukladnost proizvoda s točno određenim tehničkim specifikacijama ili normama na koje se upućuje. Žalitelj navodi da naručitelj nema nikakvu na zakonu propisanu osnovu kao dokaz tehničke i stručne sposobnosti, osim uzoraka, kataloga i potvrda nadležnih instituta kvalitete odnosno agencija, tražiti bilo kakve dodatne dokaze bez obzira imaju li navedeni dokazi utjecaj na jednakovrijednost proizvoda koji se nudi.

Žalitelj se poziva na praksi žalbenog tijela koja ide u prilog njegovim navodima te ističe da ažurirani popratni dokumenti opisani kao servisna aplikacija (software) za parametriranje, tablica specifikacija traženo/ponuđeno, isprava o sukladnosti te izjave o sukladnosti koje izdaju proizvođači na temelju odredbe A.4.4. tehničkih specifikacija nisu dokazi koje je naručitelj imao pravo tražiti u vidu ažuriranih popratnih dokumenata.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da ne smatra da je propisivanjem gore navedenog doveo do nezakonitosti dokumentacije o nabavi, a ponajmanje da je time nametnuo dodatni nepotrebni teret ponuditeljima sa svrhom da iste odvrati od prijave u postupak nabave. Naručitelj ističe da je u točki 4.3.1. tražena servisna aplikacija (software) za parametriranje i očitavanje brojila na hrvatskom ili engleskom jeziku, u prikladnom električkom obliku (CD, DVD, USB stick). Servisna aplikacija je potrebna za provođenje testiranja uzorka u postupku ocjene ponude te je naručitelju nužna kako bi mogao provjeriti tehničke karakteristike brojila te nije jasno na koji način time nameće dodatni teret ponuditeljima obzirom da za brojila koje u postupku nabave nude, takve aplikacije već imaju. Nadalje, tablica specifikacija traženo/ponuđeno je obrazac sažetog prikaza traženih tehničkih karakteristika od strane naručitelja i ponuđenih tehničkih karakteristika od strane ponuditelja s navođenjem dokaza o ponuđenom. Tom tablicom se jednoznačno povezuju tehničke karakteristike nuđenih uređaja sa zahtjevima opisanima u tehničkoj specifikaciji. Nuđena tehnička karakteristika ne mora biti istovjetna traženom već jednakovrijedna (primjerice traži se maksimalna struja brojila najmanje 60 A, a ponuditelj može nuditi i veće struje s tim da je obvezan navesti iznos te struje te povezati sa katalogom). Nadalje naručitelj navodi da su tražene isprave o sukladnosti koje su u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu, Direktivom o mjerilima (Measurement Instruments Directive - MID, Official Journal of the European Union, L135/11, 30.04.2004.) te povezanim podzakonskim aktima. Stavljanjem na raspolaganje na tržište brojila električne energije kao zakonitog mjerila ponuditelj je odgovoran za ispunjavanje svih uvjeta traženih mjeriteljskim zakonima i propisima. Nakon sklapanja okvirnog sporazuma i nabave zakonitih mjerila, sve obveze propisane mjeriteljskim zakonima i propisima se prenose na naručitelja kao vlasnika zakonitog mjerila. Naručitelj koji ugrađuje brojila koja nemaju valjane isprave o sukladnosti može biti kažnjen u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu, zaključno navodi naručitelj u očitovanju na žalbeni navod.

Ocenjujući osnovanost žalbenog navoda utvrđeno je da je naručitelj u točki 4.2.2. dokumentacije o nabavi propisao dokumente kojima se dokazuje tehnička i stručna sposobnost s obzirom na proizvode koji se moraju isporučiti. Iz ukupnosti sadržaja točke 4.2.2. žalitelju su sporni zahtjevi koji se tiču dostave sljedećih dokaza: servisna aplikacija (software) za parametriranje i očitavanje brojila na hrvatskom ili engleskom jeziku, u prikladnom električkom obliku (CD, DVD, USB stick); tablica specifikacija traženo/ponuđeno, Tablica B; isprava o sukladnosti za ponuđeno djelatno brojilo prema poglavljju A.4.4. tehničke specifikacije. U poglavljju A.4.4. tehničke specifikacije propisano je da isprava o sukladnosti može biti tipno odobrenje za brojilo, potvrda o priznavanju valjanosti isprava o sukladnosti i oznaka sukladnosti izdanih u inozemstvu ili isprave o sukladnosti, koje ovise o provedenom postupku ocjenjivanja sukladnosti koji je odabrao proizvodča.

Članak 268. ZJN 2016 određuje da se tehnička i stručna sposobnost gospodarskog subjekta, u skladu s prirodom, količinom ili važnosti, i namjenom radova, robe ili usluga, s obzirom na proizvode

koji se moraju isporučiti može dokazati s jednim ili više sljedećih dokaza: a) uzorci, opisi ili fotografije čija autentičnost mora biti potvrđena na zahtjev javnog naručitelja, b) potvrde koje izdaju nadležni instituti za kontrolu kvalitete ili agencije priznate stručnosti kojima se potvrđuje sukladnost proizvoda s točno određenim tehničkim specifikacijama ili normama na koje se upućuje.

U smislu članka 256. ZJN 2016 naručitelj smije kao uvjete sposobnosti gospodarskog subjekta u postupku javne nabave odrediti samo kriterije za odabir koji se odnose na sposobnost za obavljanje profesionalne djelatnosti, ekonomsku i finansijsku sposobnost te tehničku i stručnu sposobnost. Prilikom određivanja kriterija za odabir naručitelj smije zahtijevati samo minimalne razine sposobnosti koje osiguravaju da će gospodarski subjekt biti sposoban izvršiti ugovor o javnoj nabavi. Svi uvjeti sposobnosti moraju biti vezani uz predmet nabave i razmjerni predmetu nabave, odnosno grupi predmeta nabave ako je predmet podijeljen na grupe. Ako naručitelj koristi kriterije za odabir, obvezan je u obavijesti o nadmetanju odrediti potrebne minimalne razine sposobnosti i odgovarajuće načine njihova dokazivanja.

Žalbeno tijelo ocjenjuje opravdanim traženje naručitelja prilaganja servisne aplikacije (software) za parametrisanje i očitavanje brojila na hrvatskom ili engleskom jeziku, u prikladnom elektroničkom obliku. To se traženje odnosi na opis proizvoda, način njegove uporabe, dakle na funkcionalnost proizvoda koji se nudi te u tom smislu nije suprotno članku 268. stavku 1. točki 13. ZJN 2016. Prema navodima naručitelja aplikacija je potrebna za provođenje testiranja uzorka u postupku ocjene ponude te je naručitelju nužna kako bi mogao provjeriti tehničke karakteristike brojila. Nadalje, tablica specifikacija traženo/ponuđeno, koja se dostavlja popunjavanjem tablice koja je sastavni dio dokumentacije o nabavi, zapravo je opis ponuđenog proizvoda, svih njegovih minimalnih tehničkih karakteristika, odnosno obrazac sažetog prikaza traženih tehničkih karakteristika od strane naručitelja i ponuđenih tehničkih karakteristika od strane ponuditelja s navođenjem dokaza o ponuđenom, kako to ispravno tumači naručitelj. Konačno, u odnosu na preostalo sporno traženje dokumentacije o nabavi, dostavu isprave o sukladnosti, treba istaknuti da odredba članka 268. stavka 1. točke 13. u dijelu pod b) ne propisuje vrstu dokaza u smislu dokumenta naziva potvrda, izvještaj, uvjerenje, certifikat, već određuje da dokaz može biti potvrda, kao generički naziv za dokument kojim se potvrđuje određeno traženo svojstvo predmeta nabave ili sukladnost s određenom normom neovisno o nazivu koji taj dokument nosi. U tom smislu je i traženje naručitelja dostave isprave o sukladnosti opravданo i valjan dokaz tehničke i stručne sposobnosti s obzirom na proizvode koji se moraju isporučiti. Slijedom navedenog, žalbeni je navod ocjenjen neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje u žalbi citira sadržaj točke 6. dokumentacije o nabavi koja se tiče dostave potrebnih izjava u sklopu ponude, navodeći da je naručitelj postupio protivno relevantnim odredbama ZJN 2016 namećući nepotrebne dodatne uvjete prilikom dostavljanja ponude u konkretni postupak nabave. Naime, vezano za izjave o minimalnom životnom vijeku brojila kao i o minimalnom životnom vijeku G3-PLC koncentratora, potpisane i ovjerene od strane proizvođača ili ovlaštenog zastupnika, nejasno je iz kojeg razloga se navedene izjave moraju priložiti, a sve imajući u vidu da je kao kriterij utvrđivanja ekonomski najpovoljnije ponude utvrđen jamstveni rok, a što se dokazuje također izjavama koje se dostavljaju uz ponudu. Dapače, bilo kakvo opravdanje nametanjem obveze uz ponudu dostavljati izjavu ovlaštenog servisera i to isključivo onog ovlaštenog od strane Državnog zavoda za mjeriteljstvo Republike Hrvatske, a u situaciji kada bi trebalo biti omogućeno bilo kojem proizvođaču, ovlaštenom serviseru imenovanom od strane proizvođača, odnosno ponuditelju koji ima sjedište izvan Republike Hrvatske ravnopravno sudjelovanje u postupku nabave s onim ponuditeljima koji imaju sjedište u Republici Hrvatskoj, predstavlja grubo kršenje odredbi ZJN 2016, izravno je diskriminаторno i neodrživo.

Nadalje žalitelj navodi da svi oni ponuditelji koji bi i mogli zadovoljiti tehničke zahtjeve predmetnog postupka nabave, a ne bi bili u mogućnosti pribaviti tražene izjave, budući da iste ovise isključivo o volji onih koji ih daju (bilo proizvođača, bilo ovlaštenih zastupnika bilo servisera), onemogućeni su u podnošenju ponuda, navedeno im predstavlja nepremostive zapreke tim više što i

proizvođači i ovlašteni zastupnici mogu sudjelovati kao ponuditelji u konkretnom postupku te se iste dovodi u očito povoljniji položaj, a davanje navedenih izjava ovisi isključivo o jednostranoj odluci proizvođača, ovlaštenog zastupnika ili servisera. Dapače, opće je poznato da proizvođači biraju servisere, odnosno ovlašćuju servisere za servisiranje njihovih proizvoda, a kada se još i dodatno nameće obveza da ti serviseri moraju isključivo imati ovlaštenje Državnog zavoda za mjeriteljstvo Republike Hrvatske, a ne i izvan Republike Hrvatske, očito je da se u konkretnom postupku pogoduje upravo proizvođačima kao ponuditeljima, ističe žalitelj.

Člankom 2. stavkom 1. točkom 7. alinejom 23. Pravilnika o dokumentaciji o nabavi te ponudi u postupcima javne nabave propisano je da dokumentacija o nabavi sadrži uvjete i zahtjeve koji moraju biti ispunjeni sukladno posebnim propisima ili stručnim pravilima. S obzirom da se u konkretnom slučaju ne radi o situaciji u kojoj bi se opravdanost traženja navedenih izjava mogla opravdati bilo kojim posebnim propisom ili stručnim pravilom, takva traženja naručitelja imaju učinak stvaranja neopravdanih prepreka i ograničavaju tržišno natjecanje, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da u skladu sa Zakonom o mjeriteljstvu ovlašteni servis za zakonito mjerilo u Republici Hrvatskoj mora imati ovlaštenje Državnog zavoda za mjeriteljstvo. Zakonita mjerila mogu se nabavljati s prvim ovjerenim oznakama izdanim izvan Republike Hrvatske, ali ponovna ovjera servisiranih brojila mora biti u skladu sa zakonodavstvom Republike Hrvatske. Zbog navedenog, kao i zbog prelaska svih obveza i odgovornosti u svezi zakonitih mjerila sa ponuditelja na naručitelja u trenutku provedbe nabave, naručitelju je bitno da u tom trenutku ima osiguran servis i ovjeravanje zakonitih mjerila u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom. Dostava izjave o garantiranom životnom vijeku je minimalni zahtjev prema ponuditelju kojim se potvrđuje ukupna kvaliteta nuđenog uređaja. Traženi minimalni životni vijek je uobičajeni zahtjev u postupcima javne nabave u članicama EU i iznosi prosječno 16 godina za napredna brojila, zaključno navodi naručitelj.

Žalitelju su, dakle, sporna traženja naručitelja iz točke 6. dokumentacije o nabavi kojima zahtijeva dostavu sljedećih izjava: izjavu o minimalnom životnom vijeku brojila (minimalno 16 godina) potpisu i ovjerenu od strane proizvođača ili ovlaštenog zastupnika prema obrascu u prilogu G; izjavu ovlaštenog servisa (ovlaštenog od strane Državnog zavoda za mjeriteljstvo Republike Hrvatske) o sposobnosti za servisiranje ponuđenih brojila u jamstvenom roku u Republici Hrvatskoj, potpisu i ovjerenu od strane ovlaštene osobe servisera u prilogu H; izjavu o minimalnom životnom vijeku G3-PLC koncentratora (minimalno 12 godina) potpisu i ovjerenu od strane proizvođača ili ovlaštenog zastupnika prema obrascu u prilogu I.

U odnosu na izjave o minimalnom životnom vijeku brojila i koncentratora podataka žalitelj niti ne osporava da je traženje naručitelja u tom dijelu nezakonito, već samo smatra dostavu tih izjava suvišnom pored činjenice da je kao kriterij utvrđivanja ekonomski najpovoljnije ponude utvrđen jamstveni rok, a što se dokazuje također izjavama koje se dostavljaju uz ponudu. Žalbeno tijelo ne smatra popunjavanje i dostavu tih izjava otegotnim za ponuditelje niti u situaciji kada je rok isporuke jedan od kriterija za odabir ponude u koju svrhu se također dostavlja izjava. Sto se tiče izjave ovlaštenog servisa o sposobnosti servisiranja brojila, ovlaštenog od strane Državnog zavoda za mjeriteljstvo Republike Hrvatske, ocjenjuje se da je u pravu naručitelj kada se poziva na odredbe Zakona o mjeriteljstvu prema kojima ovlašteni servis za zakonito mjerilo u Republici Hrvatskoj mora imati ovlaštenje Državnog zavoda za mjeriteljstvo, kao i na činjenice da mu je uslijed prelaska svih obveza i odgovornosti u svezi zakonitih mjerila sa ponuditelja na naručitelja u trenutku provedbe ugovora bitno da u tom trenutku ima osiguran servis i ovjeravanje zakonitih mjerila u Republici Hrvatskoj u skladu sa zakonom. Stoga se žalbeni navod ocjenjuje neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je točkom 7.6. dokumentacije o nabavi propisano da ponuda mora biti izrađena na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Za dijelove ponude koji nisu na hrvatskom jeziku, ponuditelj je obvezan iste dostaviti s prijevodom ovlaštenog sudskog tumača na hrvatski jezik. Iz gore navedene odredbe vidljivo je da je za ponudu na stranom

jeziku bilo moguće dostaviti samo ovjereni prijevod po sudskom tumaču, odnosno prevoditelju. Jezik ponude određen je sukladno članku 280. stavku 2. ZJN 2016 koji određuje da se ponuda izrađuje na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, osim ako je drukčije određeno u dokumentaciji o nabavi. Zakonske odredbe o predaji ponude ne previđaju izrijekom dostavu prijevoda od strane ovlaštenog sudskog prevoditelja, a već ranije citiranim člankom 200. stavkom 2. ZJN 2016 određeno je da dokumentacija o nabavi mora omogućiti izračun cijena bez preuzimanja neuobičajenih rizika i poduzimanja opsežnih predradnji ponuditelja. Slijedom navedenog, točka 7.6. je ograničavajuća za pojedine ponuditelje te suprotna ovdje navedenim odredbama ZJN 2016, zaključuje žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je člankom 280. stavkom 2. ZJN 2016 određeno da se ponuda izrađuje na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, osim ako je drugačije određeno u dokumentaciji o nabavi. Ističe da je na isti način navedenu odredbu prenio predmetnu dokumentaciju o nabavi, točnije u točki 7.6. koju nadalje citira u cijelosti, navodeći da je postupio sukladno odredbama ZJN 2016, što se tiče njenog sadržaja. Paušalnim navodenjem i isticanjem povreda naručitelja te klasificirajući iste kao ograničavajuće za pojedine ponuditelje bez konkretnog dokaza na koji način je takvo postupanje nezakonito, naručitelj smatra da žalitelj nije dokazao povredu materijalnog prava koju u ovom žalbenom navodu ističe.

Točkom 7.6. dokumentacije o nabavi, naslova „Jezik i pismo ponude“, propisano je da ponuda mora biti izrađena na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu. Za dijelove ponude koji nisu na hrvatskom jeziku, ponuditelj je obvezan iste dostaviti s prijevodom ovlaštenog sudskog tumača na hrvatski jezik.

Člankom 280. stavkom 2. ZJN 2016 propisano je da se ponuda izrađuje na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, osim ako je drugačije određeno dokumentacijom o nabavi.

Citirana zakonska odredba postavlja temeljno pravilo da se ponuda izrađuje na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu, ali pri tome omogućuje naručitelju da u dokumentaciji o nabavi odredi drugačija pravila. Imajući na umu tu odredbu, prema shvaćanju ovog tijela ponuditelj koji ponudu predaje na stranom jeziku naručitelju mora omogućiti učinkovit pregled i ocjenu ponude. Stoga, nema zapreke u odredbama ZJN 2016 da naručitelj u tu svrhu dokumentacijom o nabavi, za dijelove ponude koji nisu na hrvatskom jeziku, traži prijevod ovlaštenog sudskog tumača. Ocjena je žalbenog tijela da je postavljanje ovakvog zahtjeva u dokumentaciji o nabavi sukladno načelu transparentnosti i jednakog tretmana, a budući da bi svaki ponuditelj trebao biti upoznat sa sadržajem svoje ponude, takva odredba ne nameće ponuditeljima obvezu preuzimanja neuobičajenog rizika ili opsežnih predradnji pri sastavljanju i predaji ponude. Slijedom navedenog, žalbeni je navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje navodi da je točkom 7.7. dokumentacije o nabavi propisano da rok valjanosti ponude mora biti najmanje četiri mjeseca od dana otvaranja ponuda. Na zahtjev naručitelja ponuditelj može produžiti rok valjanosti svoje ponude. Točkom 9.1. dokumentacije propisano je da je ponuditelj u sklopu svoje ponude dužan dostaviti jamstvo za ozbiljnost ponude u visini od 4.656.000,00 kuna za grupu 1. te u visini od 1.923.000,00 kuna za grupu 2., a da se kao jamstvo za ozbiljnost ponude dostavlja bankarska garancija (neopoziva, plativa na prvi poziv, bez prava prigovora (protesta) i bezuvjetna), ili novčani polog na račun naručitelja. Žalitelj navodi da iz citiranih odredbi dokumentacije nesporno proizlazi da ponuditelj mora imati na raspolaganju značajna novčana sredstva koja bi položio, odnosno radi čijeg osiguranja bi snosio troškove bankovne garancije, dok naručitelj povrh navedene obveze, nameće ponuditelju i dodatnu u vidu neobično dugog roka za valjanosti ponude, dakle minimalno četiri mjeseca, s mogućnošću produljenja sukladno odluci naručitelja. Na navedeni način ponuditelj ne može predvidjeti vrijeme i troškove koje bi trebao rezervirati samo za slučaj podnošenja ponuda, a kada se ima u vidu da se ovdje ne radi o malim novčanim sredstvima, navedene odredbe dokumentacije o nabavi su diskriminatorne, sprečavaju tržišno natjecanje u vidu preferiranja gospodarskih subjekata koji su velika trgovačka društva što ima za posljedicu onemogućavanje pristupa pojedinim gospodarskim subjektima, zaključno navodi žalitelj.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da žalbeni navod smatra potpuno deplasiranim te nepotkrijepljenim u smislu dokaza povrede materijalnog prava na koje se žalitelj poziva. Naime, točkom 7.7. dokumentacije o nabavi naručitelj je propisao da je rok valjanosti ponude najmanje četiri mjeseca od dana otvaranja ponuda, što obzirom na količinu dokumenata naručitelj smatra realnim rokom za donošenje odluke u postupku nabave. Nadalje, naručitelj citira točku 9.1. dokumentacije o nabavi u cijelosti te navodi da je iz članaka 214., 215., 216. i 217. ZJN 2016 nedvojbeno razvidno da je naručitelj u točki 9.1. poštovao sve uvjete za propisivanje jamstava te je potpuno nejasno iz koje činjenice žalitelj vuče, a dodatno i čime dokazuje konstataciju da je naručitelj takvim, potpuno sa zakonom usklađenim, propisivanjem uvjeta u dokumentaciji o nabavi postupio nezakonito, odnosno povrijedio načelo tržišnog nadmetanja.

Ocjenujući osnovanost žalbenog navoda prvenstveno je utvrđeno da žalitelj ispravno citira odredbe točaka 7.7. i 9.1. dokumentacije o nabavi.

Da je naručitelj zakonito postupio prilikom propisivanja sadržaja točke 9.1. dokumentacije o nabavi koji se tiče jamstva za ozbiljnost ponude ne spori niti žalitelj u žalbenom navodu. Žalitelj te odredbe dovodi u vezu s osporenom točkom 7.7. dokumentacije o nabavi kojom je propisano da je rok valjanosti ponude najmanje četiri mjeseca od dana otvaranja ponuda, navodeći da je taj rok neuobičajeno dug. Međutim, kada se uzme u obzir predmet nabave ovog postupka javne nabave, količina dokumentacije koju će biti potrebno dostaviti i pregledati tijekom postupka pregleda i ocjene ponuda, tijekom kojega će se, između ostalog, pregledavati uzorci nuđenih proizvoda, žalbeno tijelo ne može prihvati konstataciju žalitelja da bi rok valjanosti ponude od četiri mjeseca bio neuobičajeno dug. Da je naručitelj svjestan činjenice da će biti potrebno duže vrijeme za pregled i ocjenu ponuda te donošenje odluke o odabiru vidljivo je također iz činjenice da je postupio sukladno zakonskoj mogućnosti te odredio duži rok za donošenje odluke o odabiru od onog kojeg ZJN 2016 primarno propisuje. Stoga, uvjeti vezani za dostavu jamstva za ozbiljnost ponude poznati su i jednaki za sve zainteresirane gospodarske subjekte, nisu diskriminirajući niti je naručitelj pogrešno postupio prilikom određivanja roka valjanosti ponude. Slijedom navedenog, žalbeni navod je ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad dalje u žalbi citira odredbe dijela F Kriterij za odabir ponude dokumentacije o nabavi te odredbe članaka 284. i 285. ZJN 2016. Navodi da s obzirom na to da naručitelj kao kriterij za odabir ekonomski najpovoljnije ponude određuje jamstvo i to iz razloga postojanja kvarova na brojilima, nije jasno kako je i iz kojeg razloga naručitelj u toj situaciji dao veći značaj za grupu 1. predmeta nabave koncentratorima podataka, odnosno stavci 5. troškovnika koje se nabavlja u cca 2.000 komada, dok se jednak vrednuju jednofazna brojila u stavci 1. troškovnika kojih se nabavlja cca 110.000 komada i trofazna brojila kojih se nabavlja cca 80.000 komada. Istiće da je isto tako nerazmijerna je određen način bodovanja za grupu 2. predmeta nabave, a imajući u vidu da je naručitelju najbitnije cijeniti mogućnost učestalih kvarova na početku odnosno kraju životnog vijeka brojila, u kojem slučaju se statička brojila kojih se nabavlja bilo cca 13.500 komada, cca 9.500 komada i cca 3.700 komada boduju jednak (maksimalno 2 boda), a multifunkcijsko kombi brojilo kojeg se nabavlja cca 4.800 komada boduje najviše, odnosno s 4 boda.

Žalitelj smatra da iz navedenog proizlazi da naručitelj nije na pravilan i zakonom osnovan način odredio ponderiranje jamstvenog roka, a posebice kada se ima u vidu navedeni razlog za ponderiranje jamstvenog roka, odnosno učestalost kvarova tj. statistički broj kvarova. Iz svega prethodno navedenog, žalitelj zaključuje sljedeće. Naručitelj je u odnosu na kriterij bodovanja jamstveni rok propisao na način da: u grupi 1 93% količinski određenog predmeta nabave dobiva svega 60% bodova po kriteriju jamstvenog roka (stavka 1. i 2. troškovnika), koncentratori koji količinski čine 1% predmeta nabave boduju se sa 40% bodova (stavka 5. troškovnika), dok stavke 3., 4. i 6. troškovnika koje čine gotovo 6% predmeta nabave uopće nisu predmet bodovanja po kriteriju jamstvenog roka. U grupi 2. boduju se sve stavke troškovnika, dok stavka troškovnika 4. koja količinski predstavlja 15% predmeta nabave dobiva čak 40% bodova po kriteriju jamstvenog roka. Žalitelj ističe da s obzirom na to da veći broj brojila, odnosno koncentratora podataka istoga tipa implicira i veći broj kvarova, a time

i veći broj posezanja za ostvarivanje prava jamstva, način ponderiranja jamstvenog roka za pojedine stavke troškovnika za obje grupe predmeta nabave trebao bi biti drugačiji kako bi naručitelj mogao provesti na zakonu osnovanu ocjenu ponuda. Isto tako žalitelj smatra da ne samo da je nejasno kako je naručitelj i na temelju kojih uvjeta odredio ponderiranje jamstvenog roka za pojedinu grupu predmeta nabave, očito je da za slučaj kada naručitelj propiše najviši i najniži iznos koji boduje vezano za jamstveni rok, gubi se smisao navedenog izračuna. Ističe da je za pretpostaviti da će svaki ponuditelj u takvom slučaju odrediti maksimalan garantni rok propisan dokumentacijom o nabavi kako bi dobio maksimalan broj bodova prilikom ocjenjivanja, jer je navedeno manje otetogto od iznosa cijene koja se nudi za izvršenje usluga. Očito je da naručitelj postupa protivno ZJN 2016 jer primjenjuje diskriminirajuće uvjete, koji nisu povezani s predmetom nabave i onemogućuju učinkovito nadmetanje, smatra žalitelj.

Žalitelj zaključuje da imajući u vidu sve navedeno, odredbe dokumentacije o nabavi vezano za dio F Kriterij za odabir ponuda nisu sastavljene na način da se omogući usporedivo ocjenjivanje ponuda te su iste sastavljene protivno odredbama članka 284. do 286. ZJN 2016.

Naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da je propisao kriterije za odabir ekonomski najpovoljnije ponude u dokumentaciji o nabavi jasno i nedvosmisleno, bez diskriminacije bilo kojeg ponuditelja. Detaljan opis kriterija za odabir ekonomski najpovoljnije ponude sastavni je dio dokumentacije, ističe naručitelj. Zbog složenosti naprednih mjernih uređaja moguća je pojava kvarova kod određenog broja novih uređaja nakon ugradnje u distribucijsku mrežu. Statistički je broj kvarova učestaliji na početku životnog vijeka brojila, zatim se broj kvarova u određenom vremenu stabilizira, da bi pred kraj životnog vijeka učestalost kvarova počela ponovno rasti.

Naručitelj pojašnjava da se u grupi 1., kako bi naručitelj izbjegao moguće dodatne troškove zamjene brojila zbog kvarova na početku životnog vijeka, vrednuje duljina jamstvenog roka za napredna brojila za kućanstvo (najveći broj uređaja) i koncentrator podataka (uređaj koji povezuje sva brojila prema sustavu za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima). U grupi 1. vrednuju se stavke troškovnika 1., 2. i 5. Stavke troškovnika 1. i 2. predstavljaju brojila za kućanstva i količinski sačinjavaju glavninu nabave u grupi 1. Stavka troškovnika 5. se odnosi na koncentratore podataka bez kojih niti jedno brojilo u stawkama troškovnika 1. - 4. ne mogu daljinski komunicirati, naime, sva komunikacija se odvija pomoću koncentratora. To znači da bez kvalitetnog koncentratora, unatoč manjoj količini (u pravilu se ugrađuje u trafostanici za očitavanje brojila u istom području niskonaponske mreže) nije moguće uspostaviti cjelovit i funkcionalan sustav. U grupi 1. stavke troškovnika 3. i 4. se odnose na kombi brojila koja se ugrađuju na mjernim mjestima poduzetništva s manjom potrošnjom energije te je potrebna znatno manja količina i ne boduju se jer slijedom navedenog naručitelj nije u riziku u slučaju da na pojedinim mjernim mjestima sa sporadičnim problemima za uspostavom G3-PLC komunikacije budući da ova brojila može nadomjestiti kombi GPRS/LTE brojilima. U grupi 1. stavka troškovnika 6. koja se odnosi na multifunkcijska brojila, naručitelj ih nije stavio u bodovanje za vrijednost ekonomski najpovoljnije ponude iz razloga što se ova brojila ugrađuju na kontrolnim mjernim mjestima u trafostanici i eventualna neispravnost neće uzrokovati problem sa naplatom električne energije.

Nadalje naručitelj navodi da u grupi 2., kako bi izbjegao moguće dodatne troškove zamjene brojila zbog kvarova na početku životnog vijeka, vrednuje se duljina jamstvenog roka za sve tipove brojila koja se nabavljaju unutar ove grupe (multifunkcijska, izravna intervalna, jednofazna i trofazna kombi). U grupi 2. vrednuju se sva brojila jer se ugrađuju na obračunska mjerna mjesta poduzetništva. Zbog veće potrošnje energije na obračunskim mjernim mjestima gdje se ova brojila ugrađuju, naručitelj ima prioritet opremiti ova mjerna mjesta naprednim brojilima i bitna mu je kvaliteta uređaja te što manji broj otkaza ovih brojila zbog izbjegavanja šteta nastalih uslijed neispravnosti ili otkazivanja rada brojila budući su gubici i štete nastale neregistriranjem električne energije na ovim mjernim mjestima neproporcionalno veće u odnosu na gubitke koji nastaju neregistriranjem električne energije na mernom mjestu kućanstva sa prosječnom potrošnjom. Težinski udio i odnos vrednovanja

grupe 1. i grupe 2. u omjeru 60% naprema 40% u skladu je sa omjerom količina izmjerene električne energije u elektrodistribucijskoj mreži koja se registrira na mjernim mjestima za koja su namijenjena.

Naručitelj smatra da je u odnosu na sve gore navedeno, nedvojbeno da se naručitelj, prilikom propisivanja kriterija za odabir ponude kao alata koji mu omogućava da izabere za njega ekonomski najpovoljniju ponudu, što u konačnici i je smisao ove zakonske odredbe, u potpunosti pridržavao odredbi članaka 284. - 286. ZJN 2016, odnosno da su propisani kriteriji povezani s predmetom nabave, nisu diskriminatorni te omogućuju učinkovito nadmetanje.

Naručitelj na kraju očitovanja također želi ukazati na tekst uvodne izjave Direktive 2014/25/EU: „Pojam kriterija za dodjelu ima središnje mjesto u ovoj Direktivi, stoga je važno da se relevantne odredbe predstave na što je moguće jednostavniji način. To se može postići korištenjem terminologije „ekonomski najpovoljnija ponuda“ kao glavni koncept, budući da bi sve pobjedničke ponude naposlijetu trebale biti odabrane u skladu s onim što pojedini naručitelj smatra da je ekonomski najpovoljnije rješenje od ponuđenih“. U odnosu na citirane odredbe naručitelj ističe da je nedvojbeno razvidna intencija da je upravo naručitelj taj koji, u okviru zakonskih odredbi, propisuje što on smatra da je za njega ekonomski najpovoljnija ponuda, te da subjektivan stav ponuditelja, u ovom slučaju žalitelja, nije od utjecaja jer se samim time gubi smisao određivanja kriterija kojima naručitelj za sebe želi ostvariti najbolji omjer između cijene i kvalitete.

Kriterij za odabir ponude za obje grupe predmeta nabave je ekonomski najpovoljnija ponuda, prema kriterijima cijene ponude u omjeru 90% i jamstvenog roka u omjeru 10%. Naručitelj u dokumentaciji o nabavi obrazlaže primjernu dodatnih kriterija na sljedeći način: „Jamstveni rok: Zbog složenosti naprednih mjernih uređaja moguća je pojava kvarova kod određenog broja novih uređaja nakon ugradnje u distribucijsku mrežu. Statistički je broj kvarova učestaliji na početku životnog vijeka brojila, zatim se broj kvarova u određenom vremenu stabilizira, da bi pred kraj životnog vijeka učestalost kvarova počela ponovno rasti.“.

Pojašnjenje kriterija jamstvenog roka za grupu 1. je sljedeće: „Kako bi naručitelj izbjegao moguće dodatne troškove zamjene brojila zbog kvarova na početku životnog vijeka, vrednovati će se duljina jamstvenog roka za napredna brojila za kućanstvo (najveći broj uređaja) i koncentrator podataka (uređaj koji povezuje sva brojila prema sustavu za daljinsko očitavanje i upravljanje brojilima).“.

Nadalje, pojašnjenje kriterija jamstvenog roka za grupu 2. je sljedeće: “ Kako bi naručitelj izbjegao moguće dodatne troškove zamjene brojila zbog kvarova na početku životnog vijeka, vrednovati će se duljina jamstvenog roka za sve tipove brojila koje se nabavljaju unutar ove grupe (multifunkcijska, izravna intervalna, jednofazna i trofazna kombi).“.

Opis kriterija, odnosno maksimalan broj bodova koje će naručitelj dodijeliti za iskazani jamstveni rok pojedinog brojila odnosno koncentratora podataka ispravno je citiran u žalbenom navodu.

Odlučne odredbe koje se tiču kriterija za odabir ponude zakonodavac je propisao u članku 285. ZJN 2016. Stavkom 1. tog članka propisano je da kriteriji za odabir ponude ne smiju biti diskriminirajući, moraju biti povezani s predmetom nabave te moraju omogućiti učinkovito nadmetanje. Stavkom 2. je propisano da se smatra da su kriteriji za odabir ponude povezani s predmetom nabave ako se odnose na radove, robu ili usluge koji će se pružati u okviru tog ugovora u bilo kojem pogledu i u bilo kojoj fazi njihova životnog vijeka, dok je stavkom 3. tog članka propisano da naručitelj mora odrediti kriterije za odabir ponude na način koji mu omogućava učinkovit pregled i ocjenu ponuda te provjeru informacija dostavljenih od ponuditelja.

Iz ukupnosti utvrđenog činjeničnog stanja žalbeno tijelo ocjenjuje da način na koji je naručitelj propisao kriterij jamstvenog roka u sklopu kriterija za odabir ponude nije diskriminirajući, povezan je s predmetom nabave i omogućuje učinkovito nadmetanje, a naručitelju učinkovit pregled i ocjenu ponuda, dok žalitelj nije dokazao suprotno. Naručitelj u dokumentaciji o nabavi obrazlaže zašto će pojedine proizvode koji su predmet nabave bodovati po tom kriteriju odnosno zašto će pojedinim dodijeliti veći broj bodova nego drugima. Takvim opisom kriterija te načina utvrđivanja bodovnih

vrijednosti pojedinih kriterija naručitelj prema ocjeni ovog tijela nije primijenio diskriminirajuće uvjete, koji nisu povezani s predmetom nabave i onemogućio učinkovito nadmetanje, kako to pogrešno navodi žalitelj. Naručitelj je u pravu kada navodi da je upravo on taj koji, u okviru zakonskih odredbi, propisuje što smatra da je za njega ekonomski najpovoljnija ponuda i koji kroz određivanje kriterija nastoji prema svojim potrebama ostvariti najbolji omjer između cijene i kvalitete. Slijedom navedenog, žalbeni je navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj Utimac Vision d.o.o., Zagreb u žalbi također navodi da tražena izjava iz točke 6.4. dokumentacije o nabavi nije sukladna Zakonu o mjeriteljstvu niti je jasna i nedvojbena pa je protivna odredbama članka 200. ZJN 2016. Ističe da G3 PLC koncentrator, sukladno točki G. tehničke specifikacije, na stranici 113., upravlja i komunicira sa brojilima električne energije putem niskonaponske energetske mreže i ima mogućnost komunikacije sa multifunkcijskim brojilom u TS pomoću RS485 ili Ethernet sučelja. Iz navedenog proizlazi da je koncentrator uređaj koji prikuplja podatke, koncentrator nije mjerni uređaj, koncentratoru nije potrebno umjeravanje, ispitivanje, baždarenje kako bi točnije i preciznije prikupljao podatke. Koncentrator je električni uređaj koji ili radi ili ne radi, ističe žalitelj. S druge strane, temeljem članka 14. Zakona o mjeriteljstvu ovlašteni serviser je djelatnik ovlaštenog tijela koji obavlja poslove pripreme zakonitih mjerila za ovjeravanje, koji osobno Državnom zavodu za mjeriteljstvo podnosi mjerila na ovjeru i koji ima položen ispit od ovlaštenog servisera koji organizira Državni zavod za mjeriteljstvo. Žalitelj ističe da iz navedenog proizlazi da budući da G3 PLC koncentrator nije mjerni uređaj (odnosno brojilo) već uređaj za komunikaciju, isti ne može biti podložan Državnom zavodu za mjeriteljstvo jer to tijelo daje samo ovlaštenje za mjerne uređaje. Nejasno je zbog čega bi se tražilo ovlaštenog servisera od strane zavoda da daje izjavu o sposobnosti servisiranja uređaja koji nisu u opsegu rada tog Državnog zavoda, smatra žalitelj.

Žalitelj zaključuje da je zbog svega traženje točke 6.4. dokumentacije o nabavi protivno odredbama Zakona o mjeriteljstvu ali i članku 200. ZN 2016 koji traži da dokumentacija o nabavi mora biti jasna i nedvojbena.

U odnosu na ovaj žalbeni navod naručitelj u odgovoru na žalbu navodi da će izmijeniti odredbe dokumentacije o nabavi na način da će u točki 6.4., zatim Prilogu J te u tehničkoj specifikaciji za G3-PLC koncentrator u poglavљu A.8.1. pod točkom 5. na način da će tekst „ovlaštenog od strane Državnog zavoda za mjeriteljstvo RH“ zamijeniti tekstrom „ovlaštenog od strane proizvođača G3-PLC koncentratora“.

Točkom 6. dokumentacije o nabavi, naslova „Potrebne izjave u sklopu ponude“, propisano je da ponuditelj kao sastavni dio ponude dostavlja, između ostalih, i sljedeću izjavu: 6.4. Izjavu ovlaštenog servisa (ovlaštenog od strane Državnog zavoda za mjeriteljstvo RH) o sposobnosti za servisiranje ponuđenih G3-PLC koncentratora u jamstvenom roku (minimalno 3 godine) u Republici Hrvatskoj, potpisana i ovjerena od strane ovlaštene osobe servisera, u prilogu J.

Isto traženje naručitelj je propisao u točki A.8.1. tehničke specifikacije, gdje je propisano da je izjava ovlaštenog servisa jedan od dokumenata kojim se dokazuje sukladnost proizvoda.

Kako je u pravu žalitelj kada se poziva na odgovarajuće odredbe Zakona o mjeriteljstvu ističući da iz tih odredaba proizlazi da G3 PLC koncentrator, koji nije mjerni uređaj (odnosno brojilo) već uređaj za komunikaciju, ne može biti podložan Državnom zavodu za mjeriteljstvo jer to tijelo daje ovlaštenje samo za mjerne uređaje, što priznaje naručitelj tijekom žalbenog postupka, pogrešno je postupio naručitelj prilikom propisivanja odredaba točke 6.4. dokumentacije o nabavi i onih u dijelu A.8.1. pod točkom 5. tehničke specifikacije te je žalbeni navod osnovan.

Postupajući po službenoj dužnosti temeljem članka 404. ZJN 2016, a u odnosu na osobito bitne povrede postupka javne nabave iz članka 404. stavka 2. toga Zakona, ovo državno tijelo nije utvrdilo postojanje osobito bitnih povreda.

U skladu s navedenim u ovom rješenju, u odnosu na žalbe žalitelja Utimac Vision d.o.o., Zagreb i žalitelja Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad, a temeljem odredbe članka 425. stavka 1. točke 4. ZJN 2016, odlučeno je kao pod točkom 1. izreke ovog rješenja. U nastavku postupka naručitelj će postupiti sukladno odredbi članka 419. stavka 4. ZJN 2016.

U odnosu na žalbu žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb, temeljem članka 425. stavka 1. točke 3. ZJN 2016, žalba se odbija kao neosnovana, kako je i odlučeno u točki 2. izreke ovog rješenja.

Žalitelji su u žalbenom postupku postavili zahtjeve za naknadom troškova nastalih im sudjelovanjem u žalbenom postupku, i to svaki žalitelj u iznosu od 5.781,25 kuna, na ime plaćenih naknada za pokretanje žalbenog postupka te troškova sastava žalbi po opunomoćenicima odvjetnicima.

Članak 431. stavak 2. ZJN 2016 propisuje da Državna komisija odlučuje o troškovima žalbenog postupka, određuje tko snosi troškove žalbenog postupka i njihov iznos te kome se i u kojem roku moraju platiti. Stavak 3. tog članka propisuje da je stranka, na čiju je štetu žalbeni postupak okončan dužna protivnoj stranci nadoknaditi opravdane troškove koji su joj nastali sudjelovanjem u žalbenom postupku.

S obzirom na to da su uspjeli sa žalbenim zahtjevom da se poništi dio dokumentacije o nabavi zahvaćen nezakonitošću, žaliteljima Utimac Vision d.o.o., Zagreb i Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad su sukladno odredbi članka 431. stavka 3. ZJN 2016 priznati opravdani troškovi nastali im sudjelovanjem u žalbenom postupku, u ukupnom iznosu od 5.781,25 kuna svakom žalitelju, i to na ime plaćenih naknada za pokretanje žalbenog postupka i troškova sastava žalbi po opunomoćenicima odvjetnicima. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u točki 3. izreke ovog rješenja.

U odnosu na žalbu žalitelja IKOM d.o.o., Zagreb, treba reći da sukladno odredbi članka 431. stavak 4. ZJN 2016, u slučaju odbijanja žalbe žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka. Stoga je odlučeno kao u točki 4. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga Rješenja nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave Rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Tužba se predaje Visokom upravnom суду Republike Hrvatske neposredno u pisanim obliku, usmeno na zapisnik ili se šalje poštom, odnosno dostavlja elektronički.

Stranke žalbenog postupka:

1. Utimac Vision d.o.o., Zagreb,
Kanalski put 16
2. IKOM d.o.o., Zagreb,
Kovinska 7
3. Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić-Grad,
Etanska cesta 8
4. Hrvatska elektroprivreda d.d.,
Zagreb, Ulica grada Vukovara 37